

Република Србија
Град Београд
Радна група за израду и
праћење реализације
Плана пресељења

Нацрт

Број: XIX-06-072-365/18

Датум: 14.09.2018.

ПЛАН ПРЕСЕЉЕЊА

ДОМАЋИНСТАВА КОЈА

ЖИВЕ У НЕФОРМАЛНОМ НАСЕЉУ НА ЛОКАЦИЈИ ДЕПЕНИЈЕ ВИНЧА КАО И
ПОНОВНОГ УСПОСТАВЉАЊА ИЗВОРА ПРИХОДА САКУПЉАЧА СЕКУНДАРНИХ
СИРОВИНА НА ДЕПЕНИЈИ ВИНЧА

Београд, 14.09.2018. године

САДРЖАЈ

1	УВОД	4
2	УТИЦАЈИ КОЈИ НИСУ ПРЕДМЕТ ОВОГ ПЛАНА ПРЕСЕЉЕЊА	5
3	ОПИС ПРОЈЕКТА И ЛОКАЦИЈЕ.....	5
3.1	ПЛАНСКИ ОСНОВ И ОПИС ЛОКАЦИЈЕ	5
3.2	ПЛАНИРАНА НАМЕНА ПОВРШИНА	7
3.3	ЈАВНИ ИНТЕРЕС И ИМОВИНА.....	8
3.4	СПИСАК КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА НА КОЈИМА ЈЕ ФОРМИРАНО НЕФОРМАЛНО НАСЕЉЕ	8
4	ПРАВНИ ОКВИР	9
4.1	ЗАКОНОДАВСТВО РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	9
4.2	САЖЕТАК УСЛОВА МЕЂУНАРОДНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТИТУЦИЈА	12
5	ЦИЉ ПЛАНА ПРЕСЕЉЕЊА.....	13
6	ПРИПРЕМА ПЛАНА ПРЕСЕЉЕЊА.....	14
7	РЕЗУЛТАТИ АНКЕТА И САСТАНАКА	16
7.1	ДОМАЋИНСТВА ИЗ НЕФОРМАЛНОГ НАСЕЉА	16
7.1.1	ОСНОВНИ ПОДАЦИ ИЗ АНКЕТЕ	16
7.1.2	ВЕЛИЧИНА ДОМАЋИНСТАВА.....	17
7.1.3	ДУЖИНА БОРАВКА У НАСЕЉУ	18
7.1.4	ВИСИНА ПРИМАЊА	18
7.1.5	ИЗВОРИ ПРИХОДА.....	19
7.1.6	ВЛАСНИШТВО НАД ОБЈЕКТОМ	19
7.1.7	ЛИЧНА ДОКУМЕНТА	19
7.1.8	ОБРАЗОВАЊЕ	20
7.2	САКУПЉАЧИ СЕКУНДАРНИХ СИРОВИНА	20
7.3	ФИРМЕ ЗА САКУПЉАЊЕ СЕКУНДАРНИХ СИРОВИНА	22
8	КРИТЕРИЈУМИ И ПРАВА	24
8.1	ДОМАЋИНСТВА ИЗ НЕФОРМАЛНОГ НАСЕЉА	24
8.2	САКУПЉАЧИ СЕКУНДАРНИХ СИРОВИНА	25
8.3	ФИРМЕ ЗА САКУПЉАЊЕ СЕКУНДАРНИХ СИРОВИНА	26
8.4	МАТРИЦА ПРАВА	27
9	ПРАВА ОСОБА ОБУХВАЋЕНИХ ПРОЈЕКТОМ	30
9.1	СТАМБЕНО ЗБРИЊАВАЊЕ	30

9.1.1	ДОМАЋИНСТВА СА ПРЕБИВАЛИШТЕМ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА БЕОГРАДА	30
9.1.2	ДОМАЋИНСТВА СА ПРЕБИВАЛИШТЕМ НА ТЕРИТОРИЈИ ДРУГИХ ОПШТИНА У СРБИЈИ	33
9.2	ОСТАЛА ПРАВА ПОВЕЗАНА СА РАСЕЉАВАЊЕМ	33
9.2.1	ПОМОЋ ПРИ ДОБИЈАЊУ ЛИЧНИХ ДОКУМЕНАТА.....	33
9.2.2	ПОМОЋ ПРИ УПИСУ ДЕЦЕ У ШКОЛУ	33
9.2.3	ПОМОЋ ПРИ ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА НА ЗДРАВСТВЕНУ ЗАШТИТУ	34
9.2.4	ПОМОЋ ПРИ ЗАПОШЉАВАЊУ И ПОНОВНОМ УСПОСТАВЉАЊУ ИЗВОРА ПРИХОДА	34
9.2.5	ПОМОЋ ПРИ ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА НА СОЦИЈАЛНУ ПОМОЋ	35
9.3	ПРАВА ПОВЕЗАНА СА ПРИКУПЉАЊЕМ СЕКУНДАРНИХ СИРОВИНА.....	35
9.3.1	САКУПЉАЧИ СЕКУНДАРНИХ СИРОВИНА.....	35
9.3.2	ФИРМЕ ЗА САКУПЉАЊЕ СЕКУНДАРНИХ СИРОВИНА.....	35
10	<u>ПРЕДЛОГ БУЏЕТА</u>	<u>36</u>
10.1	СРЕДСТВА ГРАДА БЕОГРАДА ЗА РАСЕЉАВАЊЕ	36
10.2	ОСТАЛА СРЕДСТВА ЗА РАСЕЉАВАЊЕ	36
10.3	СРЕДСТВА ЗА ДРУГЕ АКТИВНОСТИ ПОВЕЗАНЕ СА СПРОВОЂЕЊЕМ ПЛАНА ПРЕСЕЉЕЊА	37
11	<u>ПРУЖАЊЕ ИНФОРМАЦИЈА, КОНСУЛТАЦИЈЕ И ПРИТУЖБЕ</u>	<u>37</u>
11.1	ИНФОРМИСАЊЕ	37
11.2	ПЛАНИРАНЕ КОНСУЛТАЦИЈЕ И САСТАНЦИ ПРЕ И ПОСЛЕ РАСЕЉАВАЊА	38
11.3	ПРИТУЖБЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА РАСЕЉАВАЊЕ	38
12	<u>ОДГОВОРНОСТ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА ПРЕСЕЉЕЊА.....</u>	<u>39</u>
12.1	СПРОВОЂЕЊЕ РАСЕЉАВАЊА	39
12.2	ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ ПРЕДВИЂЕНЕ ПЛАНОМ ПРЕСЕЉЕЊА	40
12.3	КООРДИНАЦИЈА И ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПЛАНА ПРЕСЕЉЕЊА.....	40
13	<u>ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПЛАНА ПРЕСЕЉЕЊА</u>	<u>41</u>
14	<u>ПРАЋЕЊЕ, ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ</u>	<u>45</u>
15	<u>ПРОЦЕДУРА ПРИЛИКОМ ИСЕЉЕЊА И РАСЕЉАВАЊА</u>	<u>47</u>
15.1	ПРЕ ИСЕЉЕЊА И РАСЕЉАВАЊА.....	47
15.2	ПОСТУПАК ИСЕЉЕЊА И ПРЕСЕЉЕЊА	48
15.3	АКТИВНОСТИ КОЈЕ СЕ СПРОВОДЕ НАКОН ПРЕСЕЉЕЊА	48
15.4	ОПШТЕ НАПОМЕНЕ У ВЕЗИ СА ИСЕЉЕЊЕМ И ПРЕСЕЉЕЊЕМ	48
16	<u>ЗАКЉУЧАК И ПРЕПОРУКА.....</u>	<u>49</u>
17	<u>ПРИЛОЗИ.....</u>	<u>50</u>

1 УВОД

Стратешки циљеви града Београда у погледу управљања отпадом су утврђени Локалним планом управљања отпадом града Београда 2011-2020¹ који је Скупштина града Београда усвојила 2011. године (даље: Локални план управљања отпадом). Према наведеном плану, главни стратешки циљ града Београда јесте да се утицај отпада на животну средину сведе на минимум и да се повећа ефикасно коришћење отпада као ресурса на територији града Београда, тј. да се допринесе одрживом развоју кроз успостављање система управљања отпадом који ће обезбедити контролу производње отпада, коришћење отпада и подстицаје за улагање и афирмисање економских могућности које произилазе из отпада. План пружа општи оквир за примену система одрживог управљања отпадом на територији града Београда.

Град Београд је 2014. године одлучио да размотри могућност увођења система за третман и одлагање комуналног отпада кроз јавно-приватно партнерство (ЈПП) без елемената концесије, тако што би град Београд - Градска управа - Секретаријат за заштиту животне средине, закључио јавни уговор о пројектовању, изградњи, финансирању, раду, одржавању, и преносу постројења за третман и одлагање комуналног отпада, са приватним партнером изабраним кроз поступак јавне набавке. Поред обезбеђивања дугорочног решења за третман и одлагање комуналног отпада (који се тренутно одлаже на комуналну депонију у Винчи на начин који не одговара прописима) Пројекат ће знатно допринети испуњавању националних циљева Републике Србије у области управљања отпадом и заштите животне средине у контексту преговора о придруживању Европској унији. Предлог пројекта је одобрен од стране Комисије за ЈПП, усвојен од стране Скупштине града Београда и започета је његова реализација.

У складу са претходно наведеним, град Београд је потписао Уговор о јавно приватном партнерству за услуге третмана и одлагања комуналног отпада у Винчи које обухвата санацију и ремедијацију депоније „Винча“, изградњу постројења за третман отпада и покретање новог система управљања отпадом у Винчи. У складу са Уговором о јавно приватном партнерству, обавеза је града Београда да јавно приватном партнеру преда локацију ослобођену од свих лица и ствари ради привођења локације (земљишта) планираној намени утврђеној поменути планским актима.

Спровођење Пројекта тј. изградња објекта постројења за третман отпада и покретања новог система управљања отпадом, санације, ремедијације и проширења депоније "Винча" у Београду (даље: Пројекат) захтева физичко измештање неформалног насеља на депонији „Винча“, које се углавном састоји од ромских домаћинстава, која тренутно живе унутар комплекса обухваћеног планским актом. Пројекат ће такође узроковати престанак активности сакупљања и сортирања секундарних сировина које се тренутно обављају на депонији Винча.

Град Београд има обавезу да изради и спроведе План пресељења домаћинстава која живе у неформалном насељу на локацији депоније Винча и на земљишту планираном за изградњу објекта јавне комуналне инфраструктуре, као и план поновног успостављања извора прихода сакупљача секундарних сировина на депонији, са циљем да умањи штетне последице Пројекта и поново успостави и побољша животни стандард особа које ће бити под његовим утицајем. Како ће пројекат делом бити

¹ „Службени лист града Београда“, број 28/2011

финансиран из средстава кредита међународних финансијских институција, План пресељења такође мора бити у складу са националним законодавством, позитивним правним прописима, међународним препорукама и политикама инвеститора, захтевима институција.

2 УТИЦАЈИ КОЈИ НИСУ ПРЕДМЕТ ОВОГ ПЛАНА ПРЕСЕЉЕЊА

На основу Плана детаљне регулације који је био на снази 2014. године, спроведена је експропријација приватног земљишта у циљу проширења граница депоније, међутим ова активност није предмет овог Плана пресељења. Град ће сачинити посебан извештај о прибављању земљишта за ову намену, и пратећим утицајима, који ће бити достављен међународним финансијским институцијама које разматрају давање зајма за Пројекат.

Повезано са овим Пројектом град Београд планира и додатне радове, као што су изградња далековода за довод струје на локацију, и одвод струје и топлотне енергије која ће бити произведена приликом третмана отпада. Међутим, како за ове компоненте нема још увек довољно прецизних података, овај План пресељења се не бави могућим утицајима откупа или успостављања службености на земљишту, повезаним са њима. Када подаци буду доступни, град Београд ће направити нови План, у складу са законодавством Републике Србије и захтевима међународних финансијских институција, који ће се односити на ове пратеће компоненте Пројекта, и који ће применити исте принципе расељавања и успостављања извора прихода представљене у овом Плану пресељења.

Променом начина пословања на депонији Винча, очекује се да један број радника ЈКП Градска чистоћа неће више бити потребан за рад на овој локацији. Међутим, планирано је да ће овим радницима бити понуђена нова радна места унутар компаније, тј. на нове локације на којима ЈКП Градска чистоћа послује. Утицаји повезани са овом темом нису предмет Плана пресељења, већ су они обрађени у Пројектној Студији утицаја на животну средину и социјална питања², која ће бити завршена до краја октобра 2018. године, а коју ће изградити конзорцијум.

3 ОПИС ПРОЈЕКТА И ЛОКАЦИЈЕ

3.1 Плански основ и опис локације

Локалним планом управљања отпадом предложено је успостављање интегралног система управљања отпадом у граду Београду. У циљу конкретизације активности у вези са планом управљања отпадом града Београда, усвојен је, на седници Скупштине града од 02.06.2015. године (ступио на снагу 14.06.2015. године) План детаљне регулације санитарне депоније „Винча“, Градска општина Гроцка³ (даље: План). Плански основ за израду и доношење Плана представља Генерални план Београда 2021⁴.

Услед нереализације претходног планског документа, којим је планирана изградња потпорне грађевине и стабилизација терена, дошло је до појава пукотина и клизишта

² Project Environmental and Social Impact Assessment (ESIA)

³ "Сл. лист града Београда", бр. 17/15. Изради Плана приступило се на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације санитарне депоније "Винча", Градска општина Гроцка ("Сл. лист града Београда", бр. 36/14 и 44/14).

⁴ "Сл. лист града Београда", бр. 27/03, 25/05, 34/07, 63/09 и 70/14

и значајног померања депонованог материјала у правцу Дунава. На овај начин измењена је морфологија терена који је у обухвату Плана, што је проузроковало потребу измене позиције потпорне грађевине, саобраћајних и инфраструктурних објеката и мрежа. Такође, усвајањем новог технолошког решења когенеративног постројења за третман комуналног отпада и промене просторно – функционалних целина унутар комплекса проузроковало је потребу израде Измена и допуна Плана.

Изради Измена и допуна плана детаљне регулације санитарне депоније "Винча", градска општина Гроцка приступило се на основу Одлуке о изради Измена и допуна плана детаљне регулације санитарне депоније "Винча"⁵, градска општина Гроцка, коју је Скупштина града Београда донела на седници одржаној 21.12.2017. године.

Иницијативу за израду Плана покренуо је Секретаријат за заштиту животне средине Градске управе града Београда. План је излаган на Раном јавном увиду у периоду од 29.01. до 12.02.2018. године и Комисија за планове Скупштине града Београда је усвојила Извештај о раном јавном увиду у План (који је такође саставни део документације Плана) на 322. седници, одржаној 27.02.2018. године.

Границом Плана у целости је обухваћен План детаљне регулације санитарне депоније "Винча", градска општина Гроцка, који се мења и допуњује. Овај План пресељења домаћинстава која живе у неформалном насељу на локацији депоније Винча и поновног успостављања извора прихода сакупљача секундарних сировина на депонији, се у складу са важећим законодавством ставља на јавни увид заједно са Измењеним и допуњеним планом детаљне регулације.

Граница Плана обухвата делове територија градских општина Гроцка (део КО Винча) и Звездара (делове КО Мали Мокри Луг и КО Сланци), и дефинисана је саобраћајницама: Смедеревски пут, Београдска, Нова 1, Нова 2 и Нова 3, грађевинским комплексом депоније "Винча", као и везама саобраћајница и инфраструктуре до постојеће, односно планиране мреже. Планирани грађевински комплекс санитарне депоније "Винча" се у односу на насељена места налази на растојању већем од 1.500 m. Укупна површина обухваћена Планом износи 149,9 ha.

На овом простору је током више од 20 година рада формирана типично нехигијенска депонија, што је за последицу имало загађење вода Ошљанског потока и Ошљанске баре, загађење околног пољопривредног земљишта и ваздуха. Затечено стање наметнуло је потребу планског решења путем санације, као и проширења постојеће депоније "Винча".

Грађевински комплекс депоније се налази на пољопривредном земљишту претежно II и III бонитетне класе, а делимично I и IV бонитетне класе. Планираних, подигнутих шума на предметној локацији нема, а постојеће које се фрагментирано јављају на стрмијим теренима су деградиране, изданачке и немају привредног значаја.

У северном делу планираног грађевинског комплекса, непосредно уз постојећу ограду депоније, формирано је неформално насеље. Пописом је регистровано да у овом насељу живи 17 домаћинстава чији чланови углавном на депонији скупљају и разврставају секундарне сировине, а затим их продају ЈКП Градска чистоћа, на основу закључених уговора.

На депонији такође послује 7 фирми за сакупљање и откуп секундарних сировина, које имају уговоре са ЈКП Градска чистоћа, као и сакупљачи сировина ангажовани од стране ових фирми, а који не живе у нехигијенском насељу. Сакупљача дневно на

⁵ Службени лист града Београда“, бр.97/17

депонији обично има око 50, међутим укупан број лица која имају право уласка на депонију ради ове делатности, у овом тренутку износи 242 особе.

На територији депоније послује и фирма LAFARGE BFC d.o.o. која откупљује резидуални комунални отпад од ЈКП Градска чистоћа, што је такође регулисано уговором. За потребе ове делатности ангажовани су сакупљачи секундарних сировина под уговором са ЈКП Градска чистоћа и који су уједно и запослени у ЈКП Градска Чистоћа.

Иако се крајем 2018. године земљиште на коме се налази садашња депонија предаје на управљање јавно приватном партнеру, ове фирме и као сакупљачи сировина који раде за њих и за ЈКП Градску чистоћу ће бити у могућности да наставе са својим активностима још наредних годину ипо дана од дана објављивања овог Плана пресељења, тј годину дана од дана предавања земљишта концесионару на коришћење (крај 2018. године), до коначног затварања старе и отварања нове депоније. Овај прелазни период ће фирме моћи да искористе за постепени прелазак на нове локације, промену активности и проналажење нових начина сарадње са Градском чистоћом, Градом Београдом, и осталим актерима који се баве отпадом у Београду. Са друге стране, овај период ће такође бити искоришћен да се сакупљачима секундарних сировина, у складу са овим Планом пресељења, пружи помоћ да нађу друге изворе прихода.

3.2 Планирана намена површина

Грађевинско земљиште у оквиру границе Плана планирано је за површине јавних намена. На територији обухвата Плана површине осталих намена нису планиране.

Планиране површине јавних намена су приказане у Табели 1 (биланс површина):

Табела 1: Биланс површина

НАМЕНА ПОВРШИНА	постојеће (ha) (оријентационо)	(%)	ново (разлика)	укупно планирано (ha) (оријентационо)	(%)
површине јавних намена					
јавне саобраћајне површине	0.39	0.3	14.50	14.89	9.9
комуналне површине	52.71	35.2	79.34	132.05	88.1
водне површине	0.54	0.4	-0.54	0.00	0.0
јавне зелене површине	0.66	0.4	2.26	2.92	1.9
укупно 1	54.30	36.2	95.56	149.86	100.0
површине осталих намена					
пољопривредне површине и објекти	81.69	54.5	-81.69	0.00	0.0
становане - нехигијенско насеље	0.94	0.6	-0.94	0.00	0.0
саобраћајне површине	1.85	1.2	-1.85	0.00	0.0
зелене површине	11.08	7.4	-11.08	0.00	0.0
укупно 2	95.56	63.8	-95.56	0.00	0
укупно 1+2	149.86	100.0	0.00	149.86	100.0

У оквиру грађевинског комплекса санитарне депоније "Винча", планирани су интерни саобраћајни и инфраструктурни објекти у функцији депоније, који су заједно са конфигурацијом терена условили распоред основних функционалних целина и то: K1-рекултивисана површина (простор постојећег тела депоније); K2 - површина за санитарно одлагање отпада (ново тело депоније); K3 - простор за изградњу потпорне грађевине и постројења за пречишћавање процедних вода, са приступном саобраћајницом; K4 - површина за изградњу објеката у функцији депоније и објеката за третман отпада; и K5 - комуналне зелене површине у оквиру грађевинског комплекса (заштитно зеленило).

Поред наведених целина, у оквиру границе грађевинског комплекса су планиране и: комуналне саобраћајне површине (интерне саобраћајнице и комуналне стазе) и комуналне инфраструктурне површине (резервоар и црпна станица).

3.3 Јавни интерес и имовина

Ступањем на снагу Плана ставља се ван снаге Регулациони план депоније смећа на десној обали Дунава – депонија Винча⁶.

За постојеће катастарске парцеле КО Винча, обухваћене Регулационим планом депоније смећа на десној обали Дунава - депонија, а које се налазе и у обухвату овог плана, утврђен је јавни интерес за експропријацију, односно административни пренос непокретности - земљишта и објеката на земљишту који по закону могу бити предмет експропријације, односно административног преноса непокретности, у циљу изградње постројења за управљање отпадом, санације и проширења депоније "Винча" у Београду, Решењем Владе Републике Србије 05 бр. 465-13403/2014, од 30.10.2014. године⁷ и Решењем Владе Републике Србије 05 бр. 465-14254/2014, од 14.11.2014. године⁸, и намена за коју се утврђује јавни интерес остаје непромењена.

3.4 Списак катастарских парцела на којима је формирано неформално насеље

У оквиру граница Плана детаљне регулације санитарне депоније „Винча“ извршена је идентификација (34) следећих катастарских парцела, КО Винча на којима се налази нехигијенско насеље (Слика 2): КП бр. 9/1, 9/2, 9/3, 9/4, 10/1, 10/3, 10/4, 13, 14/1, 14/2, 14/3, 15/1, 15/2, 15/3, 15/4, 460/1, 460/2, 460/3, 460/4, 465/1, 465/3, 465/4, 465/5, 466/3, 466/4, 466/5, 466/6, 466/7, 466/8, 466/9, 466/10, 466/11, 466/12, 466/13, све КО Винча, док се део налази ван границе ПДР (на самој граници ПДР идентификован је један објекат).

Списак катастарских парцела које насељавају домаћинства дат је на орто-фото снимку (Слика 1) са обележеним катастарским парцелама и графичким приказом пописаних катастарских парцела на којима је формирано неформално насеље.

Слика 1 - орто – фото снимак са обележеним катастарским парцелама, извор: Дирекција за грађевинско земљиште града Београда

⁶ "Сл. лист града Београда", бр. 21/02

⁷ „Сл. гласник РС" број 120/14

⁸ "Сл. гласник РС", бр. 126/14

Слика 2 - приказ локације на којој се налази неформално насеље, извор: План детаљне регулације

4 ПРАВНИ ОКВИР

4.1 Законодавство Републике Србије

Према позитивним прописима Републике Србије, свако лице које бесправно заузме, користи и узурпира туђу имовину, исту мора да напусти. Неформална насеља су пример бесправног заузимања и коришћења туђег земљишта и град Београд приступа расељавању у складу са међународним и домаћим правним актима, настојећи да обезбеди неопходну помоћ и подршку становницима тих насеља (обезбеђивање личних докумената, утврђивање социјалног статуса, основне социјалне и здравствене заштите, образовања, стицања квалификација и легално запошљавање).

У складу са претходним, овај План пресељења је израђен у складу са прихваћеним међународним стандардима, као што су IFC Стандард бр. 5, EBRD Услов бр. 5 и сл., законодавством Републике Србије, као и са принципима стратешких докумената који тренутно дефинишу оквир политике социјалне инклузије у Србији, укључујући постојећу Стратегију за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији 2016 - 2025, као и Полазну студију за израду Стратегије за инклузију Рома у Србији усаглашену са Стратегијом Европа 2020, Први и Други Национални извештај о социјалној инклузији и смањењу сиромаштва у Србији, Национални програм за интеграцију Републике Србије у ЕУ, Националну стратегију за одрживи развој, Националну стратегију за економски развој Републике Србије и друге релевантне стратешке документе.

Пре свега, обавеза држава је да се расељавања спровode када је то крајње решење, као и да пруже заштиту људских права становницима насеља из којих се расељава, проистиче из неколико међународних правних аката (Универзална декларација о људским правима, Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима, Конвенција о правима детета, Конвенција о елиминацији свих облика дискриминације над женама и Међународној конвенцији о елиминацији свих облика расне дискриминације) који штите људско право на адекватно становање као и друга са тим повезана људска права. Документ „Оквир ЕУ за националне стратегије за интеграцију

Рома до 2020. године“, такође, ставља акценат на обезбеђивање адекватних услова становања Рома.

Право на адекватан смештај уграђено је у члан 11. став 1. Међународног пакта о економским, социјалним и културним правима. Примењиви међународни стандарди наводе да се одговарајући смештај или уточиште могу мерити по квалитету, безбедности, приступачности, усељивости, културној примерености, лакоћи приступа и локалним карактеристикама. Одговарајући смештај требало би да пружи предвидљиву дужину боравка и омогући приступ могућности запошљавања и основној инфраструктури и услугама, као што су вода, струја, санитарни чвор, здравствена заштита и образовање.

У наставку се даје приказ релевантних закона и политика Републике Србије, који се односе на недобровољно расељавање и друге утицаје овог процеса:

Устав Републике Србије као највиши правни акт, прокламује начела демократије, људских и мањинских права и слобода, која су загарантована, и јемчи посебну заштиту националним мањинама ради остваривања потпуне равноправности и очувања њиховог идентитета и забрањује се свака дискриминација.

Закон о експропријацији⁹ обезбеђује законодавни оквир за експропријацију имовине у Републици Србији за лица која имају формална законска права на имовину (земљиште / објекте). Особе које се налазе на земљишту које се експроприше, а које немају законско право на земљишту и објектима које користе, као што је случај са особама које живе на подручју обухваћеном овим пројектом и које је у јавној својини града Београда, немају право на било какву накнаду по Закону о експропријацији у Србији.

Иако су **Закон о планирању и изградњи**¹⁰ и **Закон о легализацији објеката**¹¹ дозвољавали легализацију, односно **Закон о озакоњењу објеката**¹², који дозвољава озакоњење објеката бесправно подигнутих на земљишту у јавној својини, објекти обухваћени овим пројектом не испуњавају ниједан од главних критеријума за могућу легализацију, односно о озакоњење, па самим тим ни за каснију компензацију у складу са Законом о експропријацији. Наиме, земљиште обухваћено Планом није предвиђено за становање, а квалитет објеката – углавном састављених од дрвених дасака и картонског отпада, без било какве инфраструктуре – не испуњавају ниједан од техничких услова за легализацију, односно озакоњење. У случајевима када легализација, односно озакоњење објеката није могућа, закон налаже њихово уклањање, без икакве компензације. Уколико се људи у оваквој ситуацији иселе без обезбеђивања адекватних решења за смештај, њихово право на адекватно становање, као што је дефинисано чланом 11, првим пасусом Међународног пакта о економским, социјалним и културним правима, могу бити нарушена. Како би се оваква ситуација избегла, неопходно је домаћинствима обухваћеним пројектом обезбедити одговарајући алтернативни смештај, уз сигурност поседа, тако да буду заштићени од будућих иселјења.

У Републици Србији постоји законски оквир који пружа помоћ и решења при расељавању неформалних насеља. Новим **Законом о становању и одржавању**

⁹ „Службени гласник РС“, 53/95, 16/01, 23/01 и 20/09

¹⁰ („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014 и 145/14)

¹¹ „Службени гласник РС“, бр.95/2013

¹² „Службени гласник РС“, бр.96/2015

зграда¹³ који је ступио на снагу и примењује се од 01.01.2017. године, ближе су дефинисани појмови «исељење» и «пресељење». Пре свега, утврђена је обавеза свих субјеката који учествују у спровођењу поступка исељења и пресељења да се придржавају следећих принципа: „принцип законитости“, „принцип сразмерности“, „принцип заштите достојанства“, „принцип заштите посебно угрожених лица“ и „принцип међусобне сарадње“. Утврђени су разлози за исељење, а које се у начелу спроводи када је потребно извршити исељење лица из објекта који је изграђен супротно закону којим се уређује планирање простора и изградња објекта и који се налази на земљишту у својини другог физичког или правног лица и спроводи се када је то неопходно и оправдано ради остварења јавног интереса, када је важећим планским документом предвиђено привођење земљишта урбанистичкој намени за изградњу објекта за које се у складу са посебним законом утврђује јавни интерес.

Исељење представља измештање лица, односно лица и ствари из настањеног објекта, односно насеља или дела насеља у којима се налазе објекти изграђени супротно закону којим се уређују планирање простора и изградња објекта, а у претходно наведеним случајевима.

Исељење, у претходно наведеним случајевима, се врши само у случајевима када објекте, односно насеље или део насеља није могуће задржати на постојећој локацији.

Уколико је неопходно извршити исељење, лице које се исељава, под условима предвиђеним наведеним законом, остварује право на пресељење у одговарајући смештај који обезбеђује надлежни орган јединице локалне самоуправе на чијој територији то лице има пребивалиште и који је донео решење о исељењу, односно уколико лице нема пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе која је донела решење о исељењу, одговарајући смештај за пресељење обезбеђује јединица локалне самоуправе на чијој територији то лице има пријављено последње пребивалиште.

Закон о становању и одржавању стамбених зграда, третира решавање проблема смештаја социјално угрожених лица кроз институт «Стамбена подршка». Сходно наведеном, предвиђени су разни видови стамбене подршке које Република Србија, на свим нивоима власти, обезбеђује сваком лицу - њеном држављанину које је без стана, односно одговарајућег стана у смислу овог закона, а из социјалних, економских и других разлога не може сопственим средствима да реше стамбену потребу по тржишним условима за себе и своје породично домаћинство. Ради остварења јавног интереса у области становања, а на основу Националне стамбене стратегије и Акционог плана који доноси Влада РС, јединице локалне самоуправе (градови и општине), доносе своје локалне стамбене стратегије и акционе планове за њено спровођење кроз програме и пројекте, тј. разне видове стамбене подршке у циљу решавања смештајних проблема социјално угрожених лица која испуњавају законом прописане услове за остваривање социјалне подршке и која званично обитавају на њиховој територији.

Закон о социјалној заштити¹⁴ гарантује свим грађанима право на различите облике финансијских социјалних давања и неке услуге социјалне заштите.

У правном систему Републике Србије постоје и други закони на основу којих угрожене групе могу добити помоћ како би побољшале свој животни стандард (здравство,

¹³ „Службени гласник РС“, број 104/2016

¹⁴ „Службени гласник РС“, број: 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96, 29/01, 84/04, 115/05, 24/11

образовање, запошљавање, итд.) и исти су коришћени као основ при дефинисању посебних права у оквиру овог Плана пресељења. На пример, Уставом Републике Србије¹⁵, **Законом о основном образовању**¹⁶ и **Законом о основним школама Републике Србије**¹⁷ загарантовано је свима, под једнаким условима обавезно и бесплатно предшколско и основно образовање (9 година - 1+8); **Законом о здравственом осигурању Републике Србије**¹⁸ свим угроженим групама, а посебно Ромима, пружа право на бесплатну здравствену заштиту; **Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености Републике Србије**¹⁹ предвидео је посебне мере усмерене на заштиту најугроженијих група становништва (укључујући Роме), као и обавезу Националне службе за запошљавање да примењује активне мере запошљавања и обезбеди примену мера афирмативне акције.

Остваривање горе поменутих права, пре свега на приступ социјалној заштити, образовању, здравству и запошљавању, тесно су везани за поседовање личних докумената - личне карте, извода из матичне књиге рођених, потврде о држављанству и пребивалишту. Званично пребивалиште је место где грађани остварују наведена права. Примера ради, право на услуге Центра за социјални рад је по месту пребивалишта, где могу да се пријаве за социјалну заштиту, приступ локалној школи у коју ће уписати децу и локалној Националној служби запошљавања по месту пребивалишта, где ће се пријавити као незапослени.

4.2 Сажетак услова међународних финансијских институција

Уз чињеницу да град Београд мора да поштује одредбе националног законодавства, такође је неопходно испунити услове међународних финансијских институција (МФИ) које ће учествовати у финансирању пројекта. Релевантни услови који су узети у обзир приликом израде Плана пресељења су:

- Стандард бр. 5 Међународне финансијске корпорације²⁰ - Откуп земљишта и расељавање (2012)
- Услов бр. 5, Европске банке за обнову и развој²¹ о – Откуп земљишта, расељавање и измештање пословних активности (2014)

Укратко, стандарди и принципи који се примењују на овај пројекат су:

- У потпуности избећи или смањити потребу за расељавањем и измештањем пословних активности у највећој могућој мери, тиме што ће се узети у обзир алтернативна пројектна решења
- У случајевима када није могуће избећи расељавање или измештање пословних активности, МФИ захтевају од клијента да изради одговарајући План пресељења
- Негативни социјални утицаји који настају као последица прибављања земљишта (губитак смештаја и/или извора прихода), морају да буду ублажени кроз обезбеђивање одговарајуће компензације и/или могућности за пресељење и успостављање извора прихода, без обзира да ли у датој ситуацији постоје формална законска права на земљишту/објектима или не.

¹⁵ „Службени гласник РС“, бр.83/06

¹⁶ „Службени гласник РС“, бр. 62/03, 58/04

¹⁷ „Службени гласник РС“, бр.50/92

¹⁸ „Службени гласник РС“, бр. 1087/05, 109/05

¹⁹ „Службени гласник РС“, бр. 36/09

²⁰ International Finance Corporation (IFC)

²¹ European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)

- Особама на чије ће изворе прихода пројекат имати негативне утицаје укључујући и оне који на земљиште које су запосели немају, нити на њега полажу права која су призната законом (а били су присутни на простору обухваћеном пројектом у време проглашења крајњег рока), мора бити омогућено да их, у најмању руку, врате на претходни ниво, или да их побољшају
- Израда и спровођење Плана пресељења мора да укључује консултације и да обезбеди учешће особа обухваћених пројектом. Консултације морају бити разумљиве и прихватљиве са културолошког становишта и морају такође укључивати локално становништво на локацијама за пресељење.
- Посебне врсте помоћи треба обезбедити маргинализованим или угроженим појединцима и/или групама (присутним у време датума пресека) који због расељавања могу бити угроженији него други, и чије способности да траже или искористе могућности за помоћ у циљу поновног успостављања извора прихода и развоја, могу бити ограничене
- Мора да постоји ефикасан систем за решавање жалби током планирања и спровођења Плана пресељења.

Овај списак је само сажетак основних захтева МФИ и служи да упути на комплетан текст политика које се примењују²².

5 ЦИЉ ПЛАНА ПРЕСЕЉЕЊА

Циљ Плана пресељења је да обезбеди свеобухватан приступ планирању и осталим активностима везаним за пресељење домаћинстава са локације депоније „Винча“ и обезбеђење адекватних услова за живот пресељених појединаца, тј. за реализацију тог пресељења, који у потпуности одражава поштовање стандарда људских права домаћинстава са локације, као и поновног успостављања извора прихода оних који ће ове приходе због имплементације Пројекта изгубити.

Пресељење домаћинстава са локације се врши у складу са националним законодавством, међународним стандардима и овим Планом пресељења који у потпуности одражава поштовање стандарда људских права, а из разлога што ова домаћинства, с обзиром на врсту објеката које користе на наведеној локацији (бараке и сл.), не могу бити расељене применом одредаба Закона о експропријацији²³.

Усвајање овог Плана пресељења, је од значаја (као испуњење једног од претходних услова) за реализацију разматране могућности увођења система за третман и одлагање комуналног отпада кроз јавно-приватно партнерство без елемената концесије, које је ближе објашњено у уводном делу овог Плана пресељења, тј. ради неометаног приступања уговарању и изградњи постројења за управљање отпадом, санације и проширења депоније "Винча" у Београду.

Стандардни циљеви Плана пресељења су:

- Да идентификује пројектом погођене особе и њихову пројектом обухваћену имовину;

²² EBRD Услов бр. 5, у оквиру Политике заштите животне средине и социјалне политике из 2014. године - <https://www.ebrd.com/news/publications/policies/environmental-and-social-policy-esp.html>
IFC Стандард бр.5 - https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/policies-standards/performance-standards/ps5

²³ „Службени гласник РС“, бр. 53/95, 23/01, (СУС) и 20/09

- Да осмисли и имплементира укључивање заинтересованих страна и механизам жалби са погледом на обавештење и саветовање пројектом погођених особа о алтернативама за ублажавање потенцијалних губитака имовине и њиховим правима на правичну надокнаду, као и помоћ за време пресељења.

6 ПРИПРЕМА ПЛАНА ПРЕСЕЉЕЊА

Решењем градоначелника града Београда бр. 020-3678/16-Г-01, од 26.06.2016. године, измењено Решењем градоначелника града Београда бр. 020-6553/17-Г од 18.10.2017. године и решењем бр. 020-4111/18Г од 12.06.2018. године, образована је Радна група за израду и праћење реализације Плана пресељења, у чијем саставу су представници Секретаријата за заштиту животне средине, Секретаријата за социјалну заштиту, Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда Ј.П., Секретаријата за образовање и дечију заштиту, Секретаријата за здравство, Градског правобранилаштва града Београда, Градског центра за социјални рад, Секретаријата за имовинске и правне послове, Секретаријата за инспекцијске послове и Кабинета градоначелника, даље: Радна група.

Задатак Радне групе је да изради предлог Плана пресељења и исти достави Градском већу, односно Скупштини града Београда на усвајање. По усвајању Плана пресељења, задатак Радне групе је да прати реализацију истог.

Радна група сагласно констатује:

Да су чланови радне групе из Секретаријата за социјалну заштиту, Секретаријата за заштиту животне средине и Центра за социјални рад више пута изашле на терен и обишли локацију депоније „Винча“. Први попис домаћинстава је обављен дана 03.12.2014. године а други, 16.01.2015. године;

Дана 08.06.2016. године извршен је трећи и коначни попис становника неформалног насеља на локацији и спроведена анкета о социјално-економском статусу домаћинстава која живе у неформалном насељу на поменутој локацији од стране стручног тима у чијем саставу су били представници Секретаријата за социјалну заштиту и Центра за социјални рад. Овај датум је одређен као датум пресека за стицање права на расељавање у складу са овим Планом пресељења;

Градски Центар за социјални рад (Одељење за планирање и развој) извршио је анализу социјалног статуса домаћинстава на локацији и проверу да ли се налазе у евиденцији градског Центра за социјални рад и сачинио Извештај заведен под бр 551-879/7 од 01.08.2016. године;

Како су два домаћинства Секретаријату за социјалну заштиту пријавила да поседују имовину на другим локацијама, дана 17.10.2016. године, од стране стручних лица Дирекције, извршен је обилазак објекта на адреси и утврђено је да на тој адреси постоји стамбени објект. Истог дана извршен је и обилазак друге локације, међутим на тој адреси није пронађен објект који је означен са наведеним кућним бројем.

Током јуна месеца 2018. године Секретаријат за социјалну заштиту је неколико пута обилазио домаћинства на траси пројекта, а последњи пут дана 14.06.2018. године, када је и обављен консултативни састанак са свим домаћинствима заједно. Представници домаћинстава су телефонским путем обавештени о одржавању састанка. Састанку су присуствовали и представници невладиних организација које су позвали становници насеља. Том приликом је прочитан списак домаћинстава која су била пописана 08.06.2016. године и присутнима је речено да је тај списак коначан, тј. да они који су прочитани имају право на пресељење. С обзиром да је на последњем

попису 08.06.2016.године пописано највише породица (укупно 17),Радна група је одлучила да овај попис буде коначан Такође им је речено да ће пресељење оних који имају пребивалиште на територији града Београда организовати Секретаријат за социјалну заштиту, док ће за остале овај посао бити обављен од стране релевантних Министарстава и општине на којој су пријављени (град Шабац и општина Владимирци). Представници секретаријата су објаснили становницима насеља да је ово само први од консултативних састанака и да ће их бити још, када ће добити све додатне информације доступне у том тренутку. Становници насеља су добили и број телефона и адресу Секретаријата за социјалну заштиту где могу да се обрате са било којим питањем или жалбом. Они су замољени од стране представника Секретаријата да сарађују како би цео процес био што продуктивнији, а са своје стране становници насеља су изразили жељу да се преселе што пре.

Дана 13.06.2018. године представници Секретаријата за социјалну заштиту су у сарадњи са представницима Секретаријата за заштиту животне средине и ЈКП Градске чистоће, одржали састанак са представницима фирми које обављају делатност сакупљања и сортирања секундарних сировина на локацији Винча. Састанак је заказан телефонским путем и само једна фирма није имала свог представника на састанку. По сазнањима осталих, ова фирма није активна на депонији неко време. Фирме су замољене да доставе спискове особа које имају право уласка на депонију Винча (регистровани су на писарници) и за њих сакупљају секундарне сировине. Сви они који се налазе на списковима достављеним од стране фирми за рециклажу имају право на помоћ у запошљавању и поновном успостављању извора прихода, како је дефинисано овим Планом пресељења.

Од 19.06.2018. до 22.06.2018. одржани су и консултативни састанци са сакупљачима секундарних сировина које ангажују приватне фирме активне на простору депоније Винча. Они су о састанцима обавештени преко фирми за које раде. Састанку су такође присуствовали и сакупљачи који раде директно за ЈП Градска чистоћа. На састанцима су замољени да попуне анкетне листиће који су им подељени од стране Секретаријата за социјалну заштиту.

Дана 22.06.2018. године Секретаријат за социјалну заштиту одржао је састанак са Директором Националне службе за запошљавање у циљу информисања о Пројекту, као и о потреби сарадње на активностима поновног успостављања извора прихода за све оне који ће бити под утицајем Пројекта. Директор Националне службе је потврдио спремност ове институције за сарадњу и навео да ће све релевантне филијале у општинама у којима особе под утицајем пројекта имају пребивалиште бити обавештене и спремне да понуде све програме за запошљавање, само-запошљавање и обуке, које имају на располагању (наведени у тачки 9.2.4 овог Плана пресељења).

Током јуна месеца 2018. године, Секретаријат за социјалну заштиту је имао контакте са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарством државне управе и локалне самоуправе, у циљу њиховог обавештавања о планираном расељавању. Министарства су усменим и писменим путем замољена да у сарадњи са градом Шапцем, из кога један број домаћинства долази, надлежним центром за социјални рад и осталим установама и службама, обезбеде исте услове пресељења као и домаћинствима са територије града Београда. Министарства су послала писане одговоре (Прилог бр. 4) у којима изражавају своју спремност и сагласност да у складу са својим надлежностима предузму одговарајуће кораке у том правцу и већ су обавестила надлежне локалне службе и институције о потреби пружања помоћи расељеним домаћинствима. Обавештени су град Шабац, општина Владимирци надлежни Центри за социјални рад, полиција, Национална служба за запошљавање итд. Све даље активности ће бити

координисане са Градом Београдом, то јест Секретаријатом за социјалну заштиту и Радном групом.

Са фирмама које се баве сакупљањем секундарних сировина је одржан други по реду састанак 13.07.2018. године, у организацији Секретаријата за социјалну заштиту, на коме су учествовали јавно приватни партнер Беоциста и представници ЈКП Градска чистоћа, и где је фирмама представљен пројекат, као и динамика, укључујући и дефинитиван датум до када ће морати да престану са својим активностима на депонији Винча. Тај датум је тренутно померен на годину дана од преузимања депоније од стране приватног партнера 31.12.2018. године. Саме фирме су веома позитивно примиле ову вест о могућности наставка активности на депонији Винча и изјавиле да ће на тај начин имати довољно времена да реорганизују своје активности до тренутка коначног престанка рада.

На основу претходних консултација и расположиве документације Радна група овим АПланом пресељења утврђује даље активности, као и предлог могућих модалитета расељавања у поступку пресељења становника неформалног насеља са локације.

7 РЕЗУЛТАТИ АНКЕТА И САСТАНАКА

У периоду од 2014. до 2018. године тимови сачињени од Секретаријата за социјалну заштиту и Центра за социјални рад, прикупљали су податке о становницима неформалног насеља које ће бити расељено, као и о фирмама и појединцима који обављају активности прикупљања и сортирања секундарних сировина на депонији.

7.1 Домаћинства из неформалног насеља

У упитник о социо-економском статусу домаћинстава била су укључена питања из следећих области:

Општи подаци / подаци о упитнику; информације за контакт главе домаћинства који/која је интервјуисан; подаци о пребивалишту, дужини боравка у насељу и поседовању имовине; демографски подаци; образовање; здравствени подаци и подаци о угрожености; извори прихода и приступ инфраструктури и услугама.

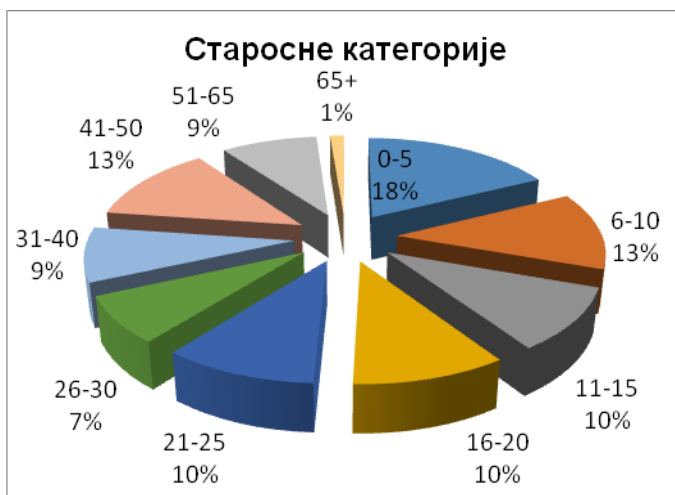
Подаци су прикупљени у складу са Законом о заштити података личности, а домаћинства су дале писмену сагласност за прикупљање података, као и анализу истих.

7.1.1 Основни подаци из анкете

Последња анкета (08.06.2016. године) је обухватила 17 домаћинстава (85 лица) чији су чланови били присутни у својим кућама у периоду од 2014. до 08. јуна 2016. године. Од тога су: 41 мушкарац, 44 жене, 38 малолетних (испод 18 година), 47 одраслих и са напоменом да 6 (шест) лица није имало валидну документацију на основу које би се утврдила њихова старост.

Старост чланова лица обухваћених анкетом приказан је у Табели 2. Старосне категорије.

	Табела 2. Старосне категорије										
Године	0-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-40	41-50	51-65	65+	Без доказа старости
Бр. чланова	14	10	8	8	8	6	7	10	7	1	6

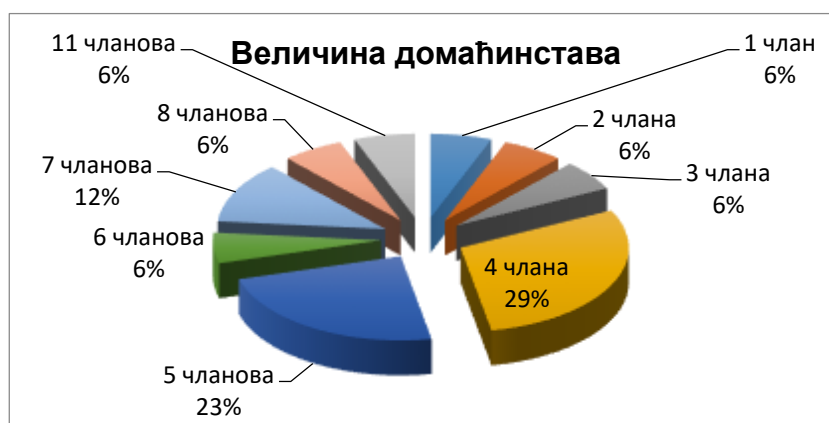

7.1.2 Величина домаћинства

Домаћинства су највећим делом четворочлана и петочлана (преко 50%). Пет домаћинства има шест и више чланова.

Подаци о величини домаћинства приказани су у Табели 3. Величина домаћинства.

	Табела 3. Величина домаћинства								
Број чланова домаћинства	1	2	3	4	5	6	7	8	11
Број домаћинства	1	1	1	5	4	1	2	1	1

7.1.3 Дужина боравка у насељу

Сва домаћинства тврде да стално бораве у насељу, 9 (девет) лица која су пописана „глава домаћинства - породице“ или супружник (у једном домаћинству) имају пријављено последње пребивалиште на територији града Београда, док 8 (осам) нема пријављено пребивалиште на територији града Београда, већ на територији града Шапца и општине Владимирци.

Од 17 (седамнаест) домаћинстава која су пописана на последњем попису: 12 (дванаест) домаћинстава је затечено у насељу на сва три пописа, 3 (три) домаћинства су затечена на два пописа, 2 (два) домаћинства су затечена само на последњем попису.

Двоје чланова су изашли из својих домаћинстава и формирали 2 (два) посебна домаћинства у засебним баракама.

Дужина боравка у насељу приказана је у Табели 4.

	Табела 4. Дужина боравка у насељу			
Године	До 3. године	10-20 година	20-30 година	Преко 30 година
Број домаћинстава	4	5	5	3

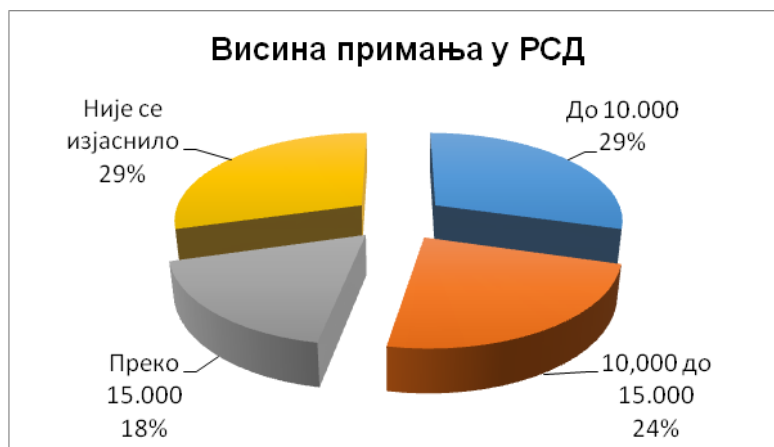

7.1.4 Висина примања

Домаћинства су замољена да процене месечна примања сваког члана. Осим тога, тражено је и да наведу примарне и секундарне изворе прихода и износе које остварују из тих извора. Појединачни износи су сабрани и узети као процена прихода целог домаћинства на месечном нивоу.

Подаци о висини примања дати су у Табели 5. Висина примања

	Табела 5. Висина примања, у динарима			
Примања	до 10.000	10.000-15.000	Преко 15.000	Није се изјаснило
Број домаћинстава	5	4	3	5

Већина домаћинстава известила је да живи са месечним примањима до 10.000 динара укупно 29% испитаника, од 10.000-15.000 динара 24%, док се са месечним примањима преко 15.000 динара има 18 % испитаника.

7.1.5 Извори прихода

Међу главним изворима дохотка домаћинстава у анкети су наведени: уговор са депонијом – 25 (двадесетпет) станара, право на новчану социјалну помоћ у Београду остварује 5 (пет) станара, док право на социјалну помоћ у општини Шабац остварују 4 (четири) станара.

Од анкетираних домаћинстава, провером са Центром за социјални рад у Београду, утврђено је да се укупно два домаћинства могу сматрати социјално угроженим у складу са Законом о социјалној заштити и Одлуци о правима и услугама социјалне заштите Града Београда, као корисници новчане социјалне помоћи.

Приметно је да су породице пријавиле знатно нижа примања од оних која остварују откупом секундарних сировина и о којима постоји евиденција у ЈКП Градска чистоћа.

7.1.6 Власништво над објектом

Сва домаћинства живе у нелегално саграђеним баракама без струје и воде. Након провере имовинског статуса и прихода по другом основу, утврђено је да се 2 (два) станара задужују порезом на имовину обвезника за објекте који се не налазе у неформалном насељу.

7.1.7 Лична документа

Табела 6. Лична документа				
Тип документа	Лична карта	Извод из матичне књиге рођених	Извод из књиге држављанства	Здравствена књижица
Број чланова домаћинстава	56	72	72	57

Као што је приказано у Табели 6. личну карту поседује 56 (педесет шест) лица старијих од 15 (петнаест) година. 72 (седамдесет два) лица има извод из матичне књиге рођених, исти број лица поседује и Извод из књиге држављана Републике Србије. Здравствене књижице има 57 (педесет седам) лица.

7.1.8 Образовање

	Табела 7. Образовање				
Ниво образовања	Недовршена основна школа	Основно образовање	Средње образовање	Виша / Високо образовање	Неписмено
Број чланова домаћинства	31	6	2	1	3

Као што је приказано у Табели 7. 31 (тридесет једно) лице има недовршену основну школу, 6 (шест) лица има завршено основно образовање, 2 (два) лица имају завршену средњу школу, 1 (једно) лице завршену Вишу школу, док је неписмено 3 (три) лица. 5 (пет) станара још увек иде у школу.

7.2 Сакупљачи секундарних сировина

У периоду од 15.06. до 25.06.2018. године, представници Секретаријата за социјалну заштиту и ЈКП Градска чистоћа су одржали састанке са сакупљачима секундарних сировина и обавестили их о планираном пројекту и престанку могућности за сакупљање сировина од 2019. године. Састанци су организовани у сарадњи са фирмама за сакупљање секундарних сировина, које су обавестиле своје раднике о термину одржавања састанака. ЈКП Градска чистоћа је са своје стране обавестила раднике са којима она има уговоре о сакупљању секундарних сировина.

Како је накнадним разговорима са јавно приватним партнером и увидом у план имплементације различитих компоненти Пројекта утврђено да ће ове активности бити могуће обављати и наредних годину и по дана од дана објављивања овог Плана пресељења, на састанку са представницима фирми 13.07.2018. године им је то и представљено, а са сакупљачима секундарних сировина ће Секретаријат одржати нови састанак и обавестити их о овој промени, што ће са своје стране учинити и њихови послодавци.

Након сваког састанка одржаног у јуну месецу, присутни су анкетирани, а један део анкета је дат фирмама да понесу и дају својим радницима који нису могли да присуствују састанцима, да их сами попуне. Једна фирма се није одазвала позиву за састанак, нити је доставила спискове својих радника Секретаријату за социјалну заштиту.

Анкетирано је укупно 89 појединаца који раде за ЈКП Градска чистоћа и 5 фирми, као што је приказано у табели 8.

	Табела 8. Број анкетираних радника по фирмама					
Име фирме	ЈКП Градска чистоћа	Eco Turtle	Escorpi	Greentech	Sargon	Sava International
Број анкетираних лица	25	17	14	7	13	13

Од анкетираних, 79% (70 особа) су мушкарци, а 21% (19 особа) су жене. Укупно 22 анкетираних није дало свој контакт телефон. Старосне групе анкетираних су приказане у Табели 9.

	Табела 9. Старосне групе анкетираних				
Старост	18-30	31-40	41-50	51-65	Нема одговора
Број анкетираних лица	33	28	16	11	1

Према месту пребивалишта, око 40% анкетираних је из неке од београдских општина (највише Палилула и Вождовац), 57% је из неке друге општине у Србији (највише Кикинда, Нови Бечеј и Суботица), док су две особе из друге државе (Црна Гора и БиХ).

Укупан број чланова домаћинства сакупљача, који зависе од њихових примања, је око 300 (просечно домаћинство сакупљача броји 3.3 члана). Домаћинства која имају већи број чланова од 5 има укупно 15 (четири са по 8 чланова, пет са по 7 чланова, и 6 са по 6 чланова).

Међу сакупљачима има оних који породично раде овај посао. Укупно 12 домаћинства је регистровано анкетом, од којих највише оних где два члана домаћинства раде на депонији (7 домаћинства), три члана (3 домаћинства) и по једно домаћинство са 4 и са 6 чланова.

Временски период колико раде за одређену фирму на депонији је представљен у Табели 10.

	Табела 10. Временски период рада анкетираних за фирму			
Дужина рада за фирму	До 2 године	Од 2 до 10	Од 11 до 20	Преко 21 године
Број анкетираних лица	19	53	5	12

Преко 11 година, сви појединци раде само за Градску чистоћу. Највећи број ради од 2 до 10 година и то у фирмама Sava International, Escorpi и Eco Turtle. Неки од

сакупљача су пријавили да су раније радили за фирму PET ЕКО Recycling која није више активна, као и за фирму ЕКО Унија, која се није одазивала позивима Секретаријата да достави спискове својих сакупљача и да их позове на састанак.

Већина сакупљача (86%) ради више од 25 дана месечно на депонији. Табела 11 показује висину прихода коју су сакупљачи пријавили.

	Табела 11. Висина примања, у динарима				
Распон примања у једном месецу	До 20,000	21,000 до 30,000	31,000 до 40,000	41,000 до 50,000	Преко 50,000
Број анкетираних лица	10	15	25	31	8

Највећи број анкетираних (28%) је пријавио да зарађује између 31 и 40 хиљада динара (250-340 EUR) као и оних (35%) који зарађују између 41 и 50 хиљада динара (350-425 EUR) месечно. Приметно је да они који раде за Градску чистоћу пријављују нижа примања, а за њих су достављене и картице које приказују да се у просеку зарада креће око 30,000 динара месечно (250 EUR). Више износе примања су пријавили они који сакупљају сировине за приватне фирме.

Око 40% сакупљача је већ пријављено на евиденцији Националне службе за запошљавање, а само 6 је пријавило да ради и друге послове (на грађевинама, физичке послове).

Табела 12 показује образовни ниво сакупљача.

	Табела 12. Образовање				
Образовни ниво	Нема школе	Недовршена основна	Основна школа	Недовршена средња школа	Средња школа
Број анкетираних лица	21	27	29	3	9

Највећи број сакупљача је изјавио да немају других вештина осим прикупљања секундарних сировина (60 особа). Укупно 5 жена је пријавило да могу да се баве чишћењем, пољопривредом и једна фризерским занатом. Укупно је 24 мушкарца пријавило да могу да раде физичке послове на градилишту, неки имају занате (водоинсталатер, столар, возач), неки могу да се баве пољопривредом, а један је квалификован да ради у штампарији.

Највећи број сакупљача не зна шта ће после затварања депоније (60 особа), док су остали рекли да желе да раде било шта, а укупно 6 планира да настави да се бави сакупљањем секундарних сировина.

7.3 Фирме за сакупљање секундарних сировина

У тренутку писања овог Плана пресељења, 7 фирми има закључен уговор са ЈКП Градска чистоћа о сакупљању и купопродаји секундарних сировина. Уговори су закључени на неодређено време, уз могућност једностраног раскида обе стране, писаном изјавом са отказним роком од 8 дана.

Представници свих фирми су позвани на састанак који је 13.06.2018. године организовао Секретаријат за социјалну заштиту уз присуство Секретаријата за заштиту животне средине и ЈКП Градска чистоћа. Састанку је присуствовало 5 представника, од којих је један представљао две фирме. Једна фирма (РЕТ ЕКО Recycling) није активна на депонији већ неко време, а Директор фирме се налази у иностранству, тако да ниједан представник ове фирме није присуствовао састанку.

Фирме су обавештене о планираном почетку реализације пројекта од када неће више моћи да послују на депонији и замољене су да дају основне податке о свом пословању. Представници фирми су замолили да добију више информација о планираном пројекту, као и тачан датум до кога ће моћи да послују на депонији. Представници Града су им тада рекли да ће највероватније датум престанка рада бити 31.12.2018. година, али да ће организовати још један састанак где ће добити више информација. Овај други састанак је и одржан 13.07.2018. године и тада су од стране јавно приватног партнера обавештени да ће са својим активностима моћи да наставе и после 31.12.2018. године и то највероватније наредних годину дана, до потпуног затварања старе депоније. Договорено је да ће о свим променама и плановима фирме бити обавештаване преко Секретаријата за социјалну заштиту и ЈКП Градска чистоћа.

По изјавама представника фирми, оне су углавном присутне на депонији четири до пет година, осим једне (GREENTECH) која на депонији ради већ више од десет година. Једна фирма послује од 2016. године (ЕКО УНИЈА).

Фирме се могу поделити по броју запослених, на средње (GREENTECH са 151 запосленим) и мање (све остале, између 2 и 30 запослених). Фирме имају спискове сакупљача чије услуге користе, али са тих спискова у току једног дана у просеку имају између 10 и 20 сакупљача који за њих раде на депонији. Две фирме се баве само сакупљањем сировина на депонији Винча, три прикупљају сировине и на другим локацијама (или откупљују директно од великих генератора сировина тј. фирми) док се једна фирма бави и рециклажом са седиштем у Новом Саду.

Ниједна фирма није власник објеката на депонији (користе хангаре који припадају ЈКП Градска чистоћа), док само две фирме имају покретну опрему на депонији, а једна и специјално возило за прикупљање смећа. Секретаријат је рекао да фирме имају право на транспорт опреме на друге локације, међутим саме фирме су рекле да им то није потребно. Они су међутим изјавили да немају планове након затварања депоније, али да ће им приходи бити угрожени уколико не буду имали прилике да раде на другом месту. Највећа фирма GREENTECH која се бави и рециклажом је изјавила да процењује да ће њено пословање бити смањено за око 20%.

Упитани колико у просеку један сакупљач може да заради у току дана на депонији, све фирме су се сложиле да је то између 1,500 и 2,000 РСД (13 и 17 евра). Фирме сакупљачима плаћају само прикупљене сировине, док све остале трошкове они сnose сами (смештај, превоз, итд.). За неке фирме раде сакупљачи који долазе из других општина у Србији, и они углавном изнајмљују станове док бораве у Београду.

Уговор са фирмом LAFARGE BFC d.o.o. је закључен на неодређено време, уз могућност једностраног раскида обе стране, писаном изјавом са отказним роком од 30 дана. Услед планираног пројекта, ова фирма је постепено смањивала своје активности у претходном периоду и у тренутку писања овог Плана пресељења, оне су већ сведене на минимум.

8 КРИТЕРИЈУМИ И ПРАВА

8.1 Домаћинства из неформалног насеља

Домаћинство које испуњава критеријуме за расељавање је дефинисано као група људи која живи заједно, под истим кровом, у време датума задњег пописа (08. јун 2016. године).

Датум из претходног пасуса је кључни, датум пресека затечених лица/домаћинстава на локацији која имају право на расељавање под условима дефинисаним овим Планом пресељења.

Анализом података, утврђено је да су сва домаћинства која су била на попису тог датума, такође била присутна и на претходном попису од 15.01.2015, године, осим два домаћинства. С обзиром да су ова два домаћинства присутна у насељу од задњег пописа приликом провера и састанака са Секретаријатом за социјалну заштиту, одлучено је да и они добију право на пресељење по овом Плану пресељења.

Домаћинства која су била присутна у насељу само 2014. године (укупно 4 домаћинства), као и једно домаћинство које је било присутно 2014. и 2015. године, али потом више не, неће имати право на пресељење по овом Плану пресељења.

Приликом сваког обиласка породице су обавештаване о тачном датуму и времену обиласка, као и дану и времену последњег пописа и закључењу списка пописаних домаћинстава на локацији, а који је наведен у првом ставу овог поглавља.

Домаћинства су редовно обавештавана о свим предузетим корацима везаним за њихово пресељење и активно су учествовала у томе, као и о правима која могу да остваре.

Обавештења су била истакнута на огласној табли депоније „Винча“, а домаћинства су контактирана и телефонским путем од стране Секретаријата за социјалну заштиту, када су најављиване посете насељу и састанци.

Ниједно домаћинство које се населило на територији утицаја пројекта после наведеног рока неће имати право на расељавање по овом Плану пресељења.

Уколико је особа, која је глава домаћинства, преминула, напустила своје домаћинство или се преселила на друго место после наведеног рока, остатак чланова домаћинства ће испуњавати критеријуме за расељавање у складу са одредбама Плана пресељења. Међутим, сва домаћинства која су се после пописа раздвојила - на пример, ако су се млађи чланови венчали и засновали ново домаћинство, партнери се раздвојили или развели, или се проширена породица раздвојила после смрти родитеља - неће аутоматски имати право на одвојене стамбене јединице. Радна група ће размотрити стање ових домаћинстава од случаја до случаја и понудити решење за раздвојена домаћинства, на основу претходно прибављеног мишљења Центра за социјални рад.

На основу извршеног пописа и анкете, која је спроведена у месецу 08.06.2016. године, регистровано је укупно 17 домаћинстава са укупно 85 лица, које живе на локацији и које треба раселити, односно иселити и преселити у складу са чланом 78. и чланом 79. Закона о становању и одржавању стамбених зграда, одлуком надлежног органа града Београду о неопходности исељења и овим Планом пресељења.

Домаћинствима, односно лицима члановима домаћинства, која су обухваћена одлуком о неопходности исељења у смислу члана 78. Закона о становању и одржавању стамбених зграда, а немају пребивалиште на територији града Београда,

право на пресељење у одговарајући смештај обезбеђује јединица локалне самоуправе на чијој територији глава породице има последње пријављено пребивалиште (члан 79. став 1. и став 2. Закона о становању и одржавању стамбених зграда), што је у овом случају град Шабац и општина Владимирци.

О потреби иселења и пресељења наведених домаћинстава са локације депоније „Винча“ у место пребивалишта, обавештени су Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарство државне управе и локалне самоуправе, како би у оквиру својих надлежности и у сарадњи са градом Шапцом и општином Владимирци, из којих ова домаћинства долазе и надлежним центром за социјални рад и осталим установама и службама које у својој надлежности имају могућност и обавезу да помогну лицима која се расељавају (нпр. Национална служба за запошљавање, итд.) обезбедили исте услове пресељења као и домаћинствима са територије града Београда.

Списак укупног броја домаћинстава и укупног броја лица које је неопходно иселити дат је у Прилогу бр. 1 који чини саставни део овог Плана пресељења.

На основу тога да ли поседују имовину, или не, сва домаћинства обухваћена пројектом и испуњавају услове за пресељење уз стамбену подршку, могу се поделити у две категорије:

а) **Категорија 1**- Домаћинства у којима глава породице или било који други чланови домаћинства који су регистровани приликом анкете, **поседују неку непокретност** (земљу, кућу, стан); и

б) **Категорија 2** - Домаћинства у којима глава породице или било који други чланови домаћинства регистровани приликом анкете, **не поседују никакву непокретност** (земљу, кућу, стан).

Домаћинства категорије 1, имају право на помоћ при изградњи (уколико поседују земљиште) или реновирању куће (стана) из тачке 9.1.1.1. или тачке 9.1.2 (уколико имају пребивалиште на територији града Шапца и општине Владимирци) Плана пресељења, која задовољава минималне стандарде адекватног смештаја.

Домаћинства категорије 2, која имају пребивалиште на територији града Београда, имају право на модалитет расељавања предвиђен тачком 9.1.1.2 овог Плана пресељења. Домаћинства из ове категорије, која имају пребивалиште на територији града Шапца и општине Владимирци, имају права на исте модалитете расељавања, као што је описано у тачки 9.1.2 овог Плана пресељења.

Сва домаћинства, тј. сви чланови ових домаћинстава, без обзира на категорију имају право на помоћ при прибављању личних докумената, упису деце у школу, остваривању права на здравствену заштиту, при запошљавању, при остваривању права на социјалну заштиту и другу помоћ у складу са овим Планом пресељења.

Домаћинство из категорије 2, за које се накнадно утврди да је глава породице или било који други члан домаћинства, поседовало неку непокретност (земљу, кућу, стан) на дан 08.06.2016. године, или коју је накнадно, до дана пресељења, стекло, а чије постојање у сваком случају није пријавило, губи право на пресељење уз стамбену подршку, као и другу помоћ, дефинисану овим Планом пресељења.

8.2 Сакупљачи секундарних сировина

Током јуна месеца, Секретаријат за социјалну заштиту је прикупио спискове лица која имају право уласка на депонију Винча и сакупљања секундарних сировина. Спискови

су добијени од стране ЈКП Градска чистоћа (која има и уговоре са овим појединцима) и од стране фирми које користе услуге сакупљача секундарних сировина.

Сви спискови су дати као Прилог бр. 2 овог Плана пресељења. Ови појединци су позвани да присуствују састанцима са Секретаријатом за социјалну заштиту одржаним у периоду од 19.06. до 22.06.2018. године и имају право на помоћ у складу са овим Планом пресељења. Осим ових лица, анкетом је регистрован и један број лица која нису на списковима које су доставиле фирме за сакупљање секундарних сировина, који такође имају право на помоћ у складу са овим Планом пресељења. Укупан број лица која имају право на помоћ је 246 лица²⁴.

8.3 Фирме за сакупљање секундарних сировина

У тренутку писања Плана пресељења, 7 фирми има закључен уговор са ЈКП Градска чистоћа. Фирме су прво информисане да ће моћи да послују на депонији до краја године, међутим након тога је одржан још један састанак, 13.07.2018. године, на коме су обавештене да ће моћи да наставе са својим активностима и наредних годину ипо дана, до потпуног затварања старе и отварања нове депоније. Уговори са ЈКП Градска чистоћа ће бити формално раскинути писменим путем како је предвиђено уговорима. Иста је ситуација са фирмом LAFARGE BFC d.o.o.

²⁴ Овај број не укључује лица која ће бити и физички расељена са депоније који се такође баве сакупљањем секундарних сировина и то искључиво за ЈКП Градска чистоћа, а који се већ воде као лица која имају право на помоћ у запошљавању под тачком 8.1 (укупно 16 особа).

8.4 Матрица права

Услов / категорија	Права	Надлежност
А) ДОМАЋИНСТВА ИЗ НЕФОРМАЛНОГ НАСЕЉА		
Пребивалиште на територији града Београда Поседују неку имовину (земљу, кућу, стан) Укупно: 2 домаћинства (Прилог бр. 1)	Изградња (уколико домаћинство поседује само земљиште) или поправка (реновирање) куће, односно стана како би се достигли минимални стандарди адекватног смештаја И • Превоз чланова домаћинства и њихових ствари (личних предмета, намештаја и кућних љубимаца) до куће/стана • Помоћ при прибављању личних докумената • Помоћ при упису деце у школу • Помоћ при остваривању права на здравствену заштиту • Помоћ при запошљавању и поновном успостављању извора прихода • Помоћ при остваривању права на социјалну заштиту	Град Београд
Пребивалиште на територији града Београда Не поседују никакву имовину (земљу, кућу, стан) Укупно: 7 домаћинстава (Прилог бр. 1)	Смештај у већ изграђене станове града Београда И • Превоз чланова домаћинства и њихових ствари (личних предмета, намештаја и кућних љубимаца) до куће/стана • Помоћ при прибављању личних докумената • Помоћ при упису деце у школу • Помоћ при остваривању права на здравствену заштиту • Помоћ при запошљавању и поновном успостављању извора прихода • Помоћ при остваривању права на социјалну заштиту	Град Београд

Услов / категорија	Права	Надлежност
Пребивалиште на територији града Шапца и општине Владимирци Поседују неку имовину (земљу, кућу, стан) Укупно: непознат број (до 8 домаћинстава), Прилог бр. 1	Изградња (уколико домаћинство поседује само земљиште) или поправка (реновирање) куће, односно стана како би се достигли минимални стандарди адекватног смештаја И • Превоз чланова домаћинства и њихових ствари (личних предмета, намештаја и кућних љубимаца) до куће/стана • Помоћ при прибављању личних докумената • Помоћ при упису деце у школу • Помоћ при остваривању права на здравствену заштиту • Помоћ при запошљавању и поновном успостављању извора прихода • Помоћ при остваривању права на социјалну заштиту	Град Шабац, општина Владимирци и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, уз подршку Министарства државне управе и локалне самоуправе
Пребивалиште на територији града Шапца и општине Владимирци Не поседују никакву имовину (земљу, кућу, стан) Укупно: непознат број (до 8 домаћинстава), Прилог бр. 1	Адекватан смештај у складу са одредбама Закона о становању и одржавању зграда²⁵, по истом поступку и под истим условима који су представљени у тачки 9.1.1.2 овог Плана пресељења. И • Превоз чланова домаћинства и њихових ствари (личних предмета, намештаја и кућних љубимаца) до куће/стана • Помоћ при прибављању личних докумената • Помоћ при упису деце у школу • Помоћ при остваривању права на здравствену заштиту • Помоћ при запошљавању и поновном успостављању извора прихода • Помоћ при остваривању права на социјалну заштиту	Град Шабац, општина Владимирци и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, уз подршку Министарства државне управе и локалне самоуправе

²⁵ „Службени гласник РС“, бр 104/2016

Услов / категорија	Права	Надлежност
Б) САКУПЉАЧИ СЕКУНДАРНИХ СИРОВИНА		
Сакупљачи који се налазе на списковима добијеним од ЈКП Градска чистоћа и од фирми које се баве сакупљањем секундарних сировина (Прилог бр. 2).	Помоћ при запошљавању и поновном успостављању извора прихода	Град или општина где особа има пријављено пребивалиште. Град Београд ће обавештавати сакупљаче о потенцијалним могућностима запошљавања на Пројекту и на пословима које организује ЈКП Градска чистоћа
В) ФИРМЕ ЗА САКУПЉАЊЕ СЕКУНДАРНИХ СИРОВИНА		
7 фирми које имају уговоре са ЈКП Градска чистоћа	- Писмено обавештење о датуму раскиду уговора - Превоз опреме на нову локацију - Првенство у аплицирању за активности прикупљања и откупа секундарних сировина на другим локацијама којима управља ЈКП Градска чистоћа (7 рециклажних центара).	Град Београд (Градска чистоћа)

9 ПРАВА ОСОБА ОБУХВАЋЕНИХ ПРОЈЕКТОМ

9.1 Стамбено збрињавање

9.1.1 Домаћинства са пребивалиштем на територији града Београда

На основу досадашњег искустава града Београда у изradi и праћењу реализације акционих планова за расељавање одређених категорија лица, у претходном периоду, предлажемо да се корисницима, који испуњавају услове у складу са Законом о становању и одржавању стамбених зграда за пресељење уз одговарајућу стамбену подршку, предложи следећи модалитет расељавања домаћинстава обухваћених пројектом:

- Изградња (уколико домаћинство поседује само земљиште) или поправка (реновирање) куће, односно стана како би се достигли минимални стандарди адекватног смештаја;
- Смештај у већ изграђене станове града Београда.

9.1.1.1 Изградња (уколико домаћинство поседује само земљиште) или поправка (реновирање) куће, односно стана како би се достигли минимални стандарди адекватног смештаја

Домаћинствима у којима глава породице или било који други чланови домаћинства пописани приликом анкете поседују неку имовину (земљу, кућу, стан), биће пружена помоћ у виду поправке куће, односно стана како би се достигли минимални стандарди адекватног смештаја. У случају да домаћинство поседује земљу на којој је дозвољена изградња куће за становање, биће пружена помоћ у изградњи исте.

Према анкети коју је спровео стручни тим састављен од представника Секретаријата за социјалну заштиту и Центра за социјални рад као и провери о поседовању непокретне имовине из званичних јавно доступних регистара, за две особе (два домаћинства) је утврђено да се задужују за порез на имовину објекта који се не налазе у неформалном насељу. Подаци о овим појединцима су дати у Прилогу бр. 3.

Радна група ће пажљиво размотрити ситуацију домаћинстава која поседују имовину од случаја до случаја и одлучити која врста помоћи ће им бити пружена, у складу са овим Планом пресељења. Уколико имовина коју домаћинство поседује, уз поправке не може бити искоришћена за адекватан смештај свих чланова, ово домаћинство ће као и остала добити право на расељавање у стан, као што је наведено у тачки 9.1.1.2 овог Плана пресељења.

Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу Београда Ј.П., Секретаријат за имовинске и правне послове и Секретаријат за инспекцијске послове, ће проверити у каквом стању се налази имовина коју су домаћинства пријавила и обавестити град Београд о врсти имовине (земља, кућа или стан), правни статус (да ли је имовина легална тј. регистрована) и о стању некретнине (да ли задовољава минималне стандарде адекватног смештаја).

Процену потребних радова на поправци куће, односно стана као и процену новчаних средстава ће извршити овлашћени вештак који ангажују Секретаријат за имовинске и правне послове и Секретаријат за јавне приходе, као надлежна служба градске управе за процену тржишне цене непокретности.

У зависности од специфичних околности карактеристичних за свако домаћинство и његову имовину, могуће је да ће бити неопходне додатне ситне поправке и дораде,

првенствено из разлога безбедности, као што је уградња степеница, ограде, итд. Ово ће бити процењено и одлука ће се донети за сваки појединачни случај.

Минимални стандард адекватног смештаја је дефинисан у складу са чланом 90. Закона о становању и одржавању стамбених зграда.

Домаћинство чија имовина већ испуњава минималне стандарде адекватног смештаја, неће имати право на додатну помоћ за становање.

На основу искуства у претходном периоду, висина улагања у овај модел расељавања је до 7.000,00 евра, у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу НБС на дан доношења Одлуке о избору најповољније понуде изабраног добављача за извођење радова на поправци – реновирању куће-стана.

У случајевима када особе обухваћене пројектом немају формална законска права на имовини, локалне самоуправе ће им помоћи да такву имовину легализују, односно озаконе, уколико испуњавају законом прописане услове.

Дирекција ће у Програм уређивања и доделе грађевинског земљишта за 2018. годину, планирати средства за ову намену, уколико то буде потребно.

9.1.1.2 Смештај у већ изграђене неопредељене станове у својини града Београда

Сва домаћинства која немају имовину биће смештена у станове који су у својини града Београда и који нису опредељени за одређену намену. Уколико се узме у обзир да два домаћинства поседују неку имовину (видети тачку 9.1.1.1), биће додељено најмање 7 (седам) станова, а највише 9 (девет), у зависности од врсте / стања имовине коју домаћинства поседују.

У зависности од величина домаћинстава обухваћених пројектом, величине и структуре стамбених јединица одређене су у складу са чланом 90. Закона о становању и одржавању зграда²⁶, и то:

- За једночлано домаћинство - гарсоњера или једноособан стан, нето корисне површине од 22 m² до 30 m²;
- За двочлано домаћинство – једноособан, једноипособан или двособан стан, нето корисне површине од 30 m² до 48 m²;
- За трочлано домаћинство – једноипособан, двособан или двоипособан стан, нето корисне површине од 40 m² до 56 m²;
- За четворочлано домаћинство – двособан, двоипособан или трособан стан, нето корисне површине од 50 m² до 64 m²;
- За петочлано домаћинство – двоипособан, трособан или троипособан стан, нето корисне површине од 56 m² до 77 m²;
- За шесточлано и веће домаћинство – трособан, троипособан или четворособан стан, нето корисне површине од 64 m² до 86 m².

Изграђени станови по овом модалитету додељивали би се на коришћење по основу уговора о закупу на период од пет година и уз плаћање закупнине и осталих комуналних и других трошкова у складу са овим Планом пресељења.

Станови ће бити додељени домаћинствима у складу са истим основним условима и обавезама који се примењују на друге кориснике социјалног становања (стамбене подршке) у граду. Власник зграда остаће град Београд, а становима ће управљати

²⁶ „Сл. гласник РС“, бр. 104/2016

Секретаријат за имовинске и правне послове. Закуп ће бити обезбеђен уз непрофитну станарину на одређени период од пет година, а продужетак ће бити условљен поштовањем правила уговора о закупу од стране закупца, као и испуњавањем услова социјалне угрожености која изискује социјално становање.

Домаћинства ће морати да сnose трошкове редовног одржавања и трошкове било каквих поправки у кућама, укључујући инсталације и намештај који је обезбедио град Београд, које проузрокују намерно или непажњом од стране било ког члана домаћинства.

Остале трошкове, који подразумевају инвестиционо одржавање ће сносити град Београд и то ће бити детаљно регулисано уговорима о коришћењу станова по основу закупа.

Сва домаћинства ће морати да плаћају Инфостан, обједињену наплату комуналних услуга која укључује: воду, одношење смећа, јавну расвету. Домаћинства ће такође морати да плаћају рачуне за електричну енергију.

Месечни трошкови закупнине, комуналија и одржавања ће бити наплаћивани у складу са Одлуком о располагању становима града Београда, на начин на који то плаћају све особе које се налазе у програму социјалног становања (стамбене подршке) града Београда. Субвенционисање закупнине (стамбени додатак) је намењено закупцу стана за стамбену подршку, у складу са важећим прописима (законским и подзаконским актима и одлукама града Београда).

Град Београд ће овим домаћинствима, као и свим другим социјално угроженим грађанима, омогућити да плаћају Инфостан са попустом од 10% до 30% у зависности од врсте социјалне помоћи коју домаћинство остварује, или од висине месечних примања домаћинства, у складу са интервентним мерама заштите најугроженијих грађана.

Расељена домаћинства ће такође имати право на попуст код плаћања утрошене електричне, односно друге топлотне енергије, који обезбеђује Електродистрибуција Београд, односно други испоручиоци топлотне енергије, а све сходно одредбама Уредбе о енергетски заштићеном купцу, односно угроженом купцу топлотне енергије²⁷.

Социјални радници ће имати обавезу да информишу домаћинства о могућности да остваре ове олакшице, у складу са законом и наведеним уредбама.

Домаћинствима која немају никаква примања и због тога нису у могућности да плаћају Инфостан и трошкове за утрошену електричну енергију, Центар за социјални рад ће првенствено помоћи да остваре право на материјално обезбеђење породице, те способним члановима, у складу са могућностима, помоћи да нађу запослење, у складу са важећим прописима којима се регулишу права и услуге из области социјалне заштите.

Станови дати на коришћење по основу закупа не могу се откупљивати.

Након усвајања овог Плана пресељења и решења градоначелника града Београда, Секретаријат за имовинске и правне послове ће са корисничким домаћинствима закључити одговарајући уговор о давању стана у закуп на пет година, са могућношћу продужавања. Даном закључивања наведеног уговора сматраће се да су домаћинства која живе на локацији, расељена са локације.

²⁷ „Службени гласник РС“, бр 112/2015

9.1.2 Домаћинства са пребивалиштем на територији других општина у Србији

Сва домаћинства која немају пребивалиште на територији града Београда, којих има укупно 8 (осам), имају пребивалиште на територији града Шапца и општине Владимирци, сарађиваће са градом Београдом и релевантним Министарствима на њиховом пресељењу.

Као и за домаћинства у Београду, општина ће у разговору са домаћинствима и увидом у своје регистре, утврдити да ли чланови поседују непокретну имовину која се може користити за њихов смештај, као на пример поправка постојеће или изградња нове стамбене јединице на земљишту које је у власништву неког од чланова домаћинства.

Поступак и права представљени у тачки 9.1.1 овог Плана пресељења ће бити исти за домаћинства која имају пребивалиште на територији Града Шапца и општине Владимирци.

Домаћинствима за која се утврди да немају непокретну имовину која се може користити за њихов смештај (уз поправке или изградњу стамбених јединица), Град Шабац и општина Владимирци ће обезбедити адекватан смештај у складу са одредбама Закона о становању и одржавању зграда²⁸, по истом поступку и под истим условима који су представљени у тачки 9.1.1.2 овог Плана пресељења.

Представници Секретаријата за социјалну заштиту градске управе града Београда, одржали су састанак са представницима Града Шапца и општине Владимирци. На састанку је договорено да град Шабац и Центар за социјални рад у Шапцу и општина Владимирци предузму све радње како би се помогло породицама које живе на депонији „Винча“ а имају пријављено пребивалиште на територији града Шапца, односно општине Владимирци.

9.2 Остала права повезана са расељавањем

Поред права дефинисаних у поглављу 9.1, сва домаћинства обухваћена пројектом имаће право на следеће облике помоћи за чије остваривање ће бити одговоран град Београд или град Шабац и општина Владимирци, односно надлежни органи градске управе града Београда, града Шапца и општине Владимирци:

9.2.1 Помоћ при добијању личних докумената

Свим појединцима који немају лична документа ће бити пружена помоћ да их добију. Особама старијим од 16 година ће бити пружена помоћ да добију личне карте. Родитељима ће се помоћи да добију изводе из матичне књиге рођених за децу млађу од 16 година.

9.2.2 Помоћ при упису деце у школу

Пре самог расељавања, сва деца млађа од 14 година ће бити уписана у припремни предшколски програм и основну школу, у складу са обавезним предшколским и основним образовањем дефинисаним позитивним прописима РС.

Похађање наставе ће бити редовно праћено у сарадњи са директорима школа, наставницима и Секретаријатом за образовање.

²⁸ „Службени гласник РС“, бр 104/2016

9.2.3 Помоћ при остваривању права на здравствену заштиту

После расељавања ће сви здравствени картони особа обухваћених пројектом бити пребачени у домове здравља на новим локацијама. Онима који немају здравствене картоне биће пружена помоћ да се пријаве и да добију картоне у домовима здравља. Инвалидима, хронично оболелима и трудницама ће бити пружена помоћ да се пријаве у одговарајуће здравствене установе и добију одговарајућу здравствену помоћ.

9.2.4 Помоћ при запошљавању и поновном успостављању извора прихода

Град Београд, град Шабац и општина Владимирци ће помоћи особама обухваћеним пројектом да поново успоставе и побољшају своје изворе прихода следећим мерама:

- понудом сезонских послова;
- понудама за посао у градским комуналним предузећима;
- понудом послова кроз програме јавних радова;
- понудом послова у сарадњи са НСЗ (израда и спровођење индивидуалних планова запошљавања, обуке за тражење посла као и курсеви преквалификације и образовање одраслих, понуде расположивих послова, посредовање у запошљавању, услуге подстицаја и развоја предузетништва, посебни програми за појединце који спадају у угрожене и теже запошљиве групе);
- понудом помоћи за запошљавање и samozapoшљавање у оквиру расположивих програма и пројеката невладиних и других организација (нпр. Програм IPA 2016 ЕУ Поддршка инклузији Рома – оснаживање локалних заједница за инклузију Рома, који финансира Европска Унија а спроводи Стална конференција градова и општина, у сарадњи са локалним самоуправама широм Србије);
- понудом курсева за образовање одраслих и занатске обуке;
- понудом послова током фазе изградње пројекта, на депонији Винча, а и касније током фазе оперативности нове депоније;
- понудом послова сакупљања и сортирања секундарних сировина на другим локацијама на којима ЈКП Градска чистоћа послује (нпр. на локацијама будућих рециклажних центара предвиђених за отварање до краја 2018. године Локалним планом управљања отпадом).

Списак радно способних појединаца ће се саставити пре расељавања.

Појединци који се нађу у некој од следећих ситуација, више од три пута

- не појаве се на прецизно заказаном разговору за посао који одговара њиховим квалификацијама и искуству; или
- не прихвате званично понуђени посао који одговара њиховим квалификацијама и искуству; или
- прекину уговор/радни однос на сопствени захтев (који мора бити документован);или,
- изгубе посао и складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености ће бити избрисани са горе поменутог списка и више неће добити помоћ у тражењу посла.

Они појединци који буду радно ангажовани на привременим (тримесечним, краткорочним) уговорима, а који задовоље својим радом и успешно испуне своје уговоре, ће бити поново стављени на списак за запошљавање и Град ће наставити да им нуди нова радна места, како се буду отвара.

9.2.5 Помоћ при остваривању права на социјалну помоћ

Социјални радници ће обрадити сва домаћинства како би утврдили која од њих имају право и на коју врсту социјалне помоћи, и помоћи им да ту помоћ остваре, сходно Закону о социјалној заштити и Одлуком о правима и услугама социјалне заштите Града Београда.

9.3 Права повезана са прикупљањем секундарних сировина

9.3.1 Сакупљачи секундарних сировина

Сакупљачи секундарних сировина ће имати право на помоћ при запошљавању и поновном успостављању извора прихода како је описано у тачки 9.2.4 овог Плана пресељења.

За пружање помоћи домаћинствима која се и физички расељавају ће бити задужени град Београд, град Шабац и општина Владимирци, у зависности од места пребивалишта сакупљача секундарних сировина.

За све остале појединце, које не живе на депонији и немају право на расељавање, помоћ у запошљавању ће се пружати првенствено преко надлежне филијале НСЗ у месту њиховог регистрованог пребивалишта (или регистрованог боравишта, уколико то желе). Ови појединци ће бити упућени да се региструју у НСЗ, уколико већ нису. Исто тако, помоћ за запошљавање и самозапошљавање у оквиру расположивих програма и пројеката невладиних и других организација (нпр. Програм IPA 2016 ЕУ Подршка инклузији Рома – оснаживање локалних заједница за инклузију Рома) ће бити организована у сарадњи локалних самоуправа и релевантних организација (у овом случају, Стална конференција градова и општина).

Послови који буду на располагању током фазе изградње пројекта, на депонији Винча, или касније током фазе оперативности нове депоније, као и послови на другим локацијама на којима ЈКП Градска чистоћа послује (нпр. на локацијама будућих рециклажних центара), ће бити понуђени свим сакупљачима секундарних сировина који су стекли право на помоћ овим Планом пресељења, без обзира на њихово пребивалиште. Понуду ових послова и контакте са сакупљачима ће организовати Секретаријат за социјалну заштиту у сарадњи са ЈКП Градска чистоћа.

9.3.2 Фирме за сакупљање секундарних сировина

Констатовано је да на депонији тренутно, по уговорима са ЈКП Градска чистоћа, седам фирми из доведеног комуналног отпада издваја рециклабилни отпад у циљу смањења депоновања отпада и повећања степена рециклаже. Једна фирма није активна и није се појавила ни на једном заказаном састанку.

Фирме ће писменим путем благовремено бити обавештене о датуму прекида уговора, и то најмање три месеца пре планираног затварања старе депоније и отварања нове. Са фирмама је разговарано о томе да могу да захтевају да им се опрема превезе на другу локацију о трошку града Београда, међутим с обзиром на врсту и величину опреме коју користе, све фирме су се изјасниле да им таква помоћ није потребна.

Осим тога, град Београд планира отварање 7 рециклажних центара до краја 2018. године, као што је предвиђено Локалним планом управљања отпадом, којима ће управљати ЈКП Градска чистоћа. На овим локацијама ће можда постојати потреба за ангажовањем појединаца или фирми које ће прикупљати и откупљивати отпад, у ком случају ће ови послови првенствено бити понуђени наведеним фирмама.

10 ПРЕДЛОГ БУЏЕТА

10.1 Средства града Београда за расељавање

Финансирање расељавања извршиће се из буџета града Београда. Дирекција ће сносити све трошкове у вези са изградњом (уколико домаћинство поседује само земљиште) или поправком (реновирањем) куће, односно стана како би се достигли минимални стандарди адекватног смештаја. У складу са наведеним, по усвајању овог Плана пресељења, Дирекција ће у Програму уређивања и доделе грађевинског земљишта за 2018. годину, планирати активности и средства за ову намену уколико то буде потребно.

Овај буџет даје само општи преглед трошкова и биће ревидиран у току спровођења, а у складу са потребама. Буџет укључује само најзначајније очекиване трошкове и не садржи било које пратеће трошкове (трошкове људских ресурса, трошкове вађења личних докумената, трошкове исплата једнократних помоћи, итд.).

Износ трошкова је приказан искључиво у сврху прелиминарног планирања. Детаљно планирање буџета спровешће се у складу са изабраним модалитетом расељавања, и спецификацијом (премер и предрачун) радова на реновирању стамбених објеката (куће, односно стана) власника домаћинства која су обухваћена овим Планом пресељења.

Табела 13 – буџет града Београда за расељавање

Активност	Јединица	Укупан износ у дин.	Укупан износ у еврима
Трошкови поправки (реновирања) куће-стана	2 домаћинства (највише до 7.000,00 евра по домаћинству)	1. 722.000,00	14.000,00
Трошкови превоза (људи и њихових ствари) тј. домаћинства која имају пребивалиште на територији града Београда	100 евра по породичном домаћинству (укупно 9 породичних домаћинства)	110.700,00	900,00
Укупно:		1.832.700,00 РСД	14.900,00 ЕВРА

10.2 Остала средства за расељавање

У тренутку писања Плана пресељења, није било могуће утврдити трошкове повезане са пресељењем домаћинства која имају пребивалиште на територији града Шапца и општине Владимирци јер није утврђено да ли поседују некретнине које ће бити стављене у функцију смештаја, или је потребно обезбедити други вид становања. Могуће је направити веома грубу процену да је за осам домаћинства потребно око 2,500 евра за превоз свих појединаца и њихових ствари. Уколико домаћинствима буде неопходно реновирање или изградња кућа (уколико поседују само земљиште), или куповина сеоских домаћинства, грубом рачуницом може се претпоставити да ће ти

трошкови износити око 56,000 евра (7,000 евра по домаћинству). Укупан буџет се процењује на око 60,000 евра.

10.3 Средства за друге активности повезане са спровођењем Плана пресељења

Све остале активности предвиђене овим Планом пресељења, захтевају употребу људских ресурса, тј. запослених из релевантних градских и других служби, који ће у оквиру својих редовних радних дужности обављати послове предвиђене овим Планом пресељења. Средства неопходна нпр. за израду личних докумената или за обезбеђивање социјалне помоћи ће бити искоришћена из постојећих буџета надлежних јединица локалних самоуправа и/или државног буџета, у зависности од врсте помоћи.

11 ПРУЖАЊЕ ИНФОРМАЦИЈА, КОНСУЛТАЦИЈЕ И ПРИТУЖБЕ

У поглављу 6 су представљене све консултације које су обављене током израде овог Плана пресељења. У овом поглављу се наводе планови за будућу комуникацију у вези спровођења Плана пресељења и наведене су кључне информације и теме за комуникацију.

11.1 Информисање

Домаћинства и појединци који су обухваћени Планом пресељења морају бити:

- Информисане о модалитету њиховог расељавања са локације, коначном избору локације за пресељење, а посебно о динамици пресељења;
- Упозорене да они који не пријаве имовину, или тај податак сакрију, могу изгубити право на одређену помоћ дефинисану овим Планом пресељења, што ће бити утврђено од стране града Београда и/или града Шапца и општине Владимирци, на одговарајући начин;
- Информисане о трошковима коришћења кућа / станова, тј. мора се домаћинствима предочити да ће имати обавезу плаћања закупа (уколико не иду у свој стан тј. кућу) и трошкова за комуналне услуге, али и да ће Град путем субвенција да им помогне да измире ове трошкове, као и да ће им Град помоћи и код израде личних докумената, уписа деце у школу, здравствене заштите, социјалне заштите и проналазка посла;
- У складу са Законом о основама система образовања и васпитања упозорени на најважнију обавезу похађања наставе њихове деце.
- Информисане о томе да они неће бити власници кућа тј. социјалних станова, него корисници и то на период од пет година са могућношћу продужења. У случају да се њихова материјална ситуација за то време не промени, уговори о коришћењу кућа/станова биће продужени на још пет година.
- Информисани о томе да ће изгубити право на помоћ у запошљавању уколико се три пута нађу у некој од ситуација описаних у тачки 9.2.4 овог Плана пресељења, као и о томе да ће се помоћ наставити и након краткорочних послова, уколико задовоље својим радом и успешно испуне своје уговоре.
- Сакупљачи секундарних сировина ће такође имати обавезу да се пријаве на евиденцију НСЗ према месту пребивалишта и да сарађују са том установом у циљу добијања посла.

11.2 Планиране консултације и састанци пре и после расељавања

Након усвајања Плана пресељења, град Београд ће, преко надлежних секретаријата, наставити са редовним информисањем и консултовањем домаћинстава обухваћених пројектом о следећим активностима:

- План размештања домаћинстава по становима;
- Појединачни разговори са власницима имовине и договор о активностима које ће бити предузете како би им се помогло;
- Представљање и потписивање уговора;
- Датум почетка расељавања и планирани превоз домаћинстава и њихових ствари (домаћинства ће бити обавештена о тачном датуму расељавања најмање две недеље пре тог датума).

Што се тиче домаћинстава која имају пребивалиште на територији града Шапца и општине Владимирци, са њима ће, након усвајања овог Плана пресељења, представници овог Града и надлежних Министарстава одржати састанак и договорити се око наредних корака. Најважније ће бити да се домаћинства изјасне о имовини коју поседују, након чега ће се приступити провери те имовине и прављењу плана поправки / изградње кућа уколико тај облик збрињавања буде могућ. Надлежни ће такође размотрити, а потом и представити опције смештаја осталим домаћинствима и договорити динамику расељавања. У циљу расељавања свих домаћинстава у приближно исто време, све ове активности ће бити координисане са градом Београдом.

Надлежне институције ће наставити индивидуалне контакте са домаћинствима како би се реализовале остале врсте помоћи које су предвиђене Планом пресељења, а биће одржавани и заједнички састанци где то буде могуће и потребно, у зависности од локација на које се домаћинства преселе.

Са сакупљачима секундарних сировина ће се обавити састанци на којима ће им бити саопштен нови (каснији датум) престанка могућности сакупљања секундарних сировина и још једном бити предочени сви облици помоћи из овог Плана пресељења, након чега ће се од њих тражити да се пријаве у своје НСЗ, у чему ће им помоћи Секретаријат за социјалну заштиту, уколико буде потребно. Локалне самоуправе у којима имају пријављено пребивалиште ће такође бити обавештене о потреби да се овим домаћинствима помогне у запошљавању, у складу са законима Републике Србије.

ЈКП Градска чистоћа ће фирме које се баве сакупљањем секундарних сировина у даљим разговорима информисати о будућим плановима рециклаже и где ће моћи да наставе сарадњу са овим предузећем након престанка рада у Винчи, уколико то буду желели.

Са свим особама погођеним пројектом ће такође бити организовани састанци током праћења и евалуације спровођења Плана пресељења.

11.3 Притужбе које се односе на расељавање

Особе обухваћене пројектом су већ обавештене о начину на који могу да поднесу притужбу или да добију информације, обраћајући се Секретаријату за социјалну заштиту. На располагању су им следећи подаци за контакт:

- Секретаријат за социјалну заштиту града Београда
- Сектор за унапређење положаја Рома
- Телефон: 011/3309 233

- Пријем странака: радним даном између 9 и 15 часова.

Запосленима из Секретаријата особе могу да се обратe телефоном и/или да дођу лично у просторије Секретаријата, где ће им запослени из Секретаријата помоћи да саставе писане притужбе/захтеве.

Сва домаћинства обухваћена пројектом могу да поднесу притужбе и предлоге Секретаријату за социјалну заштиту, који ће исте проследити Радној групи.

Радна група ће евидентирати сваку притужбу и о истој одлучивати. Сви одговори биће припремљени од стране Радне групе, у писменој форми и дати Секретаријату за социјалну заштиту да обавести домаћинства телефонским путем и да им уручи одговоре лично. Одговор на сваку притужбу мора бити дат подносиоцу у року од 30 дана од дана подношења исте.

Притужбе особа које се баве сакупљањем секундарних сировина, без обзира на место пребивалишта ће се такође обрађивати на исти начин. Радна група ће контактирати релевантне представнике локалних самоуправа или НСЗ, у циљу решавања жалби и након тога обавештавати сакупљаче о одговору као што је горе наведено.

Подаци о особама задуженим за сарадњу са домаћинствима која имају пребивалиште у граду Шапцу и општини Владимирци и пријем и обрада њихових жалби, ће накнадно бити утврђени и домаћинства ће одмах о томе бити обавештена. До тог тренутка, ова домаћинства могу да се обраћају Секретаријату за социјалну заштиту и Радној групи са својим притужбама и захтевима за информацијама.

И након што се одреде особе за контакт испред града Шапца и општине Владимирци, Радна група ће пратити жалбе расељених особа и учествовати у њиховом решавању, у мери у којој је то могуће, а све у циљу праћења реализације Плана пресељења.

12 ОДГОВОРНОСТ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА ПРЕСЕЉЕЊА

12.1 Спровођење расељавања

Секретаријат за имовинске и правне послове, Секретаријат за социјалну заштиту, Секретаријат за заштиту животне средине и Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу Београда Ј.П. су водеће организационе јединице за израду и спровођење Плана пресељења.

Радна група је задужен да координира рад са другим секретаријатима и секторима, нарочито са секретаријатима за здравство, дечију заштиту и образовање, као и са Градским центром за социјални рад.

Радна група ће утврдити предлог размештаја домаћинстава по становима, на основу кога ће Секретаријат за имовинске и правне послове спровести даљу процедуру у вези са наведеним предлогом.

У зависности од коначног избора модалитета расељавања, посебна одговорност за спровођење овог Плана пресељења је на:

Дирекцији за грађевинско земљиште и изградњу Београда Ј.П. која ће бити задужена за изградњу (уколико домаћинство поседује само земљиште) или поправку (реновирање) куће, односно стана како би се достигли минимални стандарди адекватног смештаја.

Секретаријату за имовинске и правне послове који ће бити задужен за израду потребних уговора, предлога одлука надлежним органима на усвајање, а у вези са

реализацијом модалитета расељавања из тачке 9.1.1.1. или 9.1.1.2 овог Плана пресељења.

Надлежност за спровођење расељавања домаћинстава која имају пребивалиште на територији града Шапца и општине Владимирци има сам град Шабац и општина Владимирци, уз подршку Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарства државне управе и локалне самоуправе. Детаљније улоге појединих одељења, служби и других организационих јединица биће дефинисане након што се град Шабац, општина Владимирци и релевантна министарства укључе у процес спровођења Плана пресељења. Министарства су доставила Секретаријату за социјалну заштиту града Београда писма у којима потврђују своју спремност за сарадњу и одговорност у поступку расељавања, у оквиру својих законских надлежности (Прилог бр. 4).

Након извршеног расељавања и уклањања објеката домаћинстава обухваћених пројектом, локацију депонија „Винча“ обезбеђиваће од накнадног насељавања, Комунална инспекција јединице локалне самоуправе и Комунална полиција у оквиру својих надлежности и овлашћења.

Непосредно физичко обезбеђење локације депонија „Винча“ од накнадног насељавања и поновног формирања неформалног насеља на локацији, обезбеђиваће до предаје у посед изабраном извођачу радова на реализацији пројекта, ЈКП „Градска чистоћа“. Обезбеђење ће такође бринути и о томе да сакупљачи секундарних сировина који наставе са својим активностима после преузимања земљишта од стране приватног партнера, носе сву потребну заштитну опрему и поштују мере заштите и безбедности.

12.2 Остале активности предвиђене Планом пресељења

Одговорност за спровођење активности поновног успостављања извора прихода сакупљача секундарних сировина је на граду или општини где поменута особа има пријављено пребивалиште. Ово ће се радити у сарадњи са надлежном филијалом Националне службе за запошљавање, а све у координацији са Централом те службе која се налази у Београду и са којом је Секретаријат за социјалну заштиту одржао састанак током израде Плана пресељења.

За неке облике помоћи ће Секретаријат за социјалну заштиту и/или друге градске службе или предузећа, првенствено ЈКП Градска чистоћа, директно обавештавати сакупљаче без обзира на њихово пребивалиште. Ту се пре свега мисли на потенцијалне могућности запошљавања на Пројекту и на пословима које организује ЈКП Градска чистоћа, као и могућности које буду на располагању на пројектима невладиних и других организација.

Све активности које се тичу фирми које се баве сакупљањем секундарних сировина биће у надлежности ЈКП градска Чистоћа.

12.3 Координација и праћење реализације Плана пресељења

Као што је наведено у претходним деловима Плана пресељења, Радна група, а првенствено Секретаријат за социјалну заштиту ће координирати активности свих осталих учесника у имплементацији и пратити спровођење свих активности. Радна група ће у том смислу сачињавати одговарајуће извештаје о реализацији, уз оцену напретка и потреби за изменом одређених активности како би се реализовали циљеви овог Плана пресељења.

13 ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПЛАНА ПРЕСЕЉЕЊА

Активност	Надлежна институција	2018						2019											
		јул	авг	сеп	окт	нов	дец	јан	феб	мар	апр	мај	јун	јул	авг	сеп	окт	нов	дец
Састанак Радне групе, представника Министарстава, града Шапца и општине Владимирци – договор о активностима из Плана пресељења Састанак са свим домаћинствима, објашњења одредби Плана пресељења и прикупљање података о имовини коју поседују (Шабац, Владимирци)	ССЗ ²⁹ МРЗБС ³⁰ МДУЛС ³¹ Град Шабац Општина Владимирци	х	х																
Анализа стања имовине коју поседују домаћинства; обезбеђивања смештаја за остала домаћинства.	ССЗ МРЗБС Град Шабац Општина Владимирци	х	х	х															
Потписивање уговора са свим	СЗИ ³² Град Шабац			х															

²⁹ Секретаријат за социјалну заштиту

³⁰ Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

³¹ Министарство државне управе и локалне самоуправе

³² Секретаријат за имовинске и правне послове

Активност	Надлежна институција	2018						2019											
		јул	авг	сеп	окт	нов	дец	јан	феб	мар	апр	мај	јун	јул	авг	сеп	окт	нов	дец
домаћинствима	Општина Владимирци																		
Поправка постојећих кућа које припадају домаћинствима	Дирекција града Београда Град Шабац Општина Владимирци МРЗБС			х	х	х													
Пресељење домаћинства	ССЗ Град Шабац Општина Владимирци					х													
Започињање процедуре прибављања докумената за оне особе које их не поседују	ССЗ Град Шабац Општина Владимирци МРЗБС		х	х	х														
Упис деце у нове школе, од полугодишта	СО ³³ Град Шабац Општина Владимирци					х													
Састанак са сакупљачима секундарних	ССЗ	х	х																

³³ Секретаријат за образовање

Активност	Надлежна институција	2018						2019											
		јул	авг	сеп	окт	нов	дец	јан	феб	мар	апр	мај	јун	јул	авг	сеп	окт	нов	дец
сировина, у циљу информисања о одредбама Плана пресељења и дефинитивном датуму када престају могућности за ове активности на депонији Винча.																			
Утврђивање вештина, жеља и капацитета особа обухваћених пројектом за запошљавање – индивидуални разговори	НСЗ ³⁴ ССЗ Град Шабац Општина Владимирци			х	х	х	х												
Пружање помоћи свим особама обухваћеним пројектом као што је предвиђено Планом пресељења, нарочито понуда запослења/обука	НСЗ ССЗ Град Шабац Општина Владимирци					х	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х
Пребацивање здравствених картона у нове домове здравља.	СЗ ³⁵ Град Шабац Општина Владимирци					х	х	х	х										
Праћење похађања	ГСО							х	х	х	х	х	х			х	х	х	х

³⁴ Национална служба за запошљавање

³⁵ Секретаријат за здравство

Активност	Надлежна институција	2018						2019											
		јул	авг	сеп	окт	нов	дец	јан	феб	мар	апр	мај	јун	јул	авг	сеп	окт	нов	дец
наставе																			
Нови састанак ЈКП Градска чистоћа са рециклажним фирмама – коначан датум престанка уговора и могућности будуће сарадње	ЈКП Градска чистоћа ССЗ	Током 2019, а најкасније 3 месеца пре престанка могућности даљег сакупљања секундарних сировина на депонији Винча.																	
Праћење напретка у спровођењу Плана пресељења	Радна група ССЗ Град Шабач Општина Владимирци	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х
Извештавање	Радна група			х			х			х			х			х			х

14 ПРАЋЕЊЕ, ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Праћење спровођења Плана пресељења ће се вршити од стране Радне групе у сарадњи са свим осталим организационим јединицама укљученим у спровођење Плана пресељења.

Имплементација спровођења расељавања и обнове животних услова ће се пратити и оцењивати кроз праћење учинка и праћење утицаја, а у циљу процене ефикасности Плана пресељења, да ли су или нису циљеви за пресељење били одговарајући и да ли су приходи и животни стандард обновљени или побољшани, тј. да ли је друштвено-економско стање пројектом погођених домаћинстава побољшан у односу на стање пре имплементације Плана пресељења.

Радна група ће пратити спровођење Плана пресељења најмање две године после расељавања или престанка рада сакупљача, који год од та два догађаја наступи касније.

Радна група ће припремати кварталне извештаје које ће достављати Градском већу, као и завршни извештај, две године након расељавања, тј. престанка рада сакупљача на депонији Винча. Извештаји ће бити достављени и Међународним финансијским институцијама које буду финансирале пројекат.

Радна група ће документовати све састанке и консултације записницима.

Индикатори који ће се користити за праћење и оцену имплементације Плана пресељења дати су у Табели 14.

Табела 14 – оквирни индикатори за праћење спровођења и успешности Плана пресељења

Показатељ	Извор података	Учесталост мерења
Показатељи улагања		
Свеукупна потрошња средстава употребљених за расељавање	Финансијски извештаји Секретаријата, Дирекције, града Шапца и општине Владимирци (министарстава)	Месечно током 18 месеци
Број запослених / одељења (организација, институција) укључених у расељавање	Извештаји Секретаријата, града Шапца и општине Владимирци Квартални извештаји Радне групе	Квартално током 18 месеци
Врсте и број услуга пружених особама под утицајем Пројекта, по категоријама	Извештаји Секретаријата, Града Шапца и општине Владимирци	Месечно током првих 12 месеци, потом квартално

Показатељ	Извор података	Учесталост мерења
Број консултативних састанака одржаних са особама обухваћеним пројектом (групних или појединачних)	Извештаји Секретаријата, Града Шапца и општине Владимирци	Месечно током првих 12 месеци, потом квартално
Број и врста поправки на кућама и инфраструктури на новим локацијама	Извештаји Секретаријата / Дирекције, града Шапца и општине Владимирци	Месечно током првих 6 месеци
Показатељи резултата		
Број домаћинстава пресељених у станове / поправљене куће (број потписаних уговора)	Извештаји Секретаријата / Дирекције, града Шапца и општине Владимирци	Месечно током првих 6 месеци
Број особа / домаћинстава укључених у активности предвиђене планом, по категоријама	Извештаји Секретаријата, града Шапца и општине Владимирци	Месечно током првих 12 месеци, потом квартално
Број особа обухваћених пројектом уписаних на списак за запошљавање / број особа скинутих са тог списка из разлога наведених у Плану пресељења (уз опис разлога) Број новозапослених лица и врсте послова Број особа које су успешно завршиле своје уговоре о запошљавању и које су поново стављене на списак за запошљавање	Извештаји Националне службе за запошљавање Извештаји Секретаријата, града Шапца и општине Владимирци	Месечно током првих 12 месеци, потом квартално
Број и врста примљених жалби	Извештаји Секретаријата, града Шапца и општине Владимирци Квартални извештаји Радне групе	Месечно током првих 12 месеци, потом квартално
Динамика спровођења свих активности у односу на временски оквир представљен у Плану пресељења	Извештаји Секретаријата, града Шапца и општине Владимирци Квартални извештаји Радне групе	Месечно током првих 12 месеци, потом квартално

Показатељ	Извор података	Учесталост мерења
Показатељи исхода		
Број нерешених жалби и трендови решавања	Подаци о примљеним и решеним жалбама (Радна група)	Месечно током првих 12 месеци, потом квартално
Број особа које редовно плаћају закуп / комуналије, број особа које плаћају комуналије уз попуст	Извештаји Секретаријата, града Шапца и општине Владимирци	Квартално
Број и проценат деце уписане у предшколске и школске установе и тренд похађање наставе	Извештаји Секретаријата, града Шапца и општине Владимирци	Квартално
Да ли су домаћинства задовољна новим смештајем	Анкета особа обухваћених Планом пресељења	Након 12 месеци
Да ли су извори прихода поново успостављени?	Анкета особа обухваћених Планом пресељења	Након 12 месеци

15 ПРОЦЕДУРА ПРИЛИКОМ ИСЕЉЕЊА И РАСЕЉАВАЊА

15.1 Пре исељења и расељавања

Према члану 81. Закона о становању и одржавању стамбених зграда, министарство надлежно за послове урбанизма, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе припрема нацрт одлуке о неопходности исељења са планом пресељења уз консултације и сарадњу са лицима која су погођена пресељавањем и организацијама за заштиту људских права.

Упоредо са припремом нацрта одлуке о неопходности исељења потребно је урадити следеће:

- 1) Утврђивање социјално-економског статуса становника неформалног насеља;
- 2) Утврђивање локација за расељавање станара неформалног насеља;
- 3) Правовремено обавештење лица која живе у насељу и организација које се баве заштитом људских права, о одржавању раног јавног увида и јавног увида у нацрт одлуке о неопходности исељења;
- 4) Организовање раног јавног увида и јавни увид у нацрт одлуке о неопходности исељења, ради упознавања јавности са планским решењем, обухватом насеља из којег је потребно извршити исељење, као и разлозима и могућим начинима исељења;
- 5) Доношење одлуке о неопходности исељења заједно са актом о доношењу планског документа, а у случају спровођења планског документа заједно са Програмом уређивање и доделе грађевинског земљишта. Саставни део одлуке о исељењу је план пресељења;
- 6) Консултације и информисање домаћинстава која имају право на пресељење;

- 7) Консултације и информисање примајуће заједнице;
- 8) Уручење решења о уклањању импровизованих објеката од стране грађевинске инспекцијске, градске општине на чијој се територији неформално насеље налази;
- 9) уручење решења о уклањању импровизованих објеката од стране Секретаријата за инспекцијске послове.

15.2 Поступак исељења и пресељења:

Током трајања исељења и пресељења према члану 86. Закона о становању и одржавању стамбених зграда, државни и други органи, као и субјекти који учествују у спровођењу ових поступака, дужни су да омогуће:

- 1) Присуство посматрача и представника организација које се баве заштитом људских права;
- 2) Присуство надлежних јавних служби - хитна помоћ, ватрогасна служба, служба социјалне заштите, служба за преношење животиња и обезбеђивање пијаће воде за лица која се исељавају или пресељавају. Све наведене службе учествују у самом поступку пресељења домаћинстава;
- 3) Одговарајуће идентификовање свих лица која су погођена поступком исељења и пресељења;
- 4) Документовање и доказивање могућих штета и губитака на имовини до којих долази приликом спровођења поступка;
- 5) Преузимање материјала од којег је објект изграђен од стране лица којима се руши објект из којег се исељавају.

15.3 Активности које се спроводе након пресељења:

- 1) Потписивање Уговора са корисничким домаћинствима;
- 2) Израда личних докумената за домаћинства;
- 3) Пружање помоћи при остваривању права из области социјалне заштите;
- 4) Пружање помоћи при остваривању права на здравствену заштиту;
- 5) Пружање помоћи при упису деце у припремни предшколски програм или школу;
- 6) Помоћ при запошљавању и поновној успостави извора прихода.

15.4 Опште напомене у вези са исељењем и пресељењем:

1) Уклањање објеката у неформалним насељима спроводи се у управном поступку у складу са законским прописима, подзаконским актима и одлукама надлежних органа град Београда у области грађења и комуналне делатности. У складу са наведеним, Секретаријат за инспекцијске послове, грађевинска инспекција, односно комунална инспекција (у зависности од тога да ли се ради о импровизованим објектима или је у питању зидани објекти од чврстог материјала) градске општине на чијој се територији налазе објекти спроводи управни поступак, у оквиру којег налажу управне мере - уклањање објеката и довођење површине на којој се објекти налазе у уредно стање. У сваком случају, надлежна инспекција не налаже расељавање, већ само уклањање објеката у којима су лица била настањена.

2) На основу претходних консултација са службама које учествују у пресељењу, Радна група, заказује тачан датум пресељења домаћинстава. Надлежни секретаријат,

односно служба градске управе града Београда, усмено уз службену забелешку или писмено, обавестиће сва домаћинства о тачном датуму и времену пресељења, најкасније две недеље пре датума одређеног за пресељење. Посебно је важно да се на време обавесте и домаћинства за чије расељавање су надлежне друге локалне самоуправе и министарства (домаћинства која имају пребивалиште на територији неке друге јединице локалне самоуправе у Србији).

3) Град Београд је, на дан пресељења, дужан да обезбеди присуство свих служби које учествују у реализацији пресељења (полиција, комунална полиција, Секретаријат за инспекцијске послове, Служба комуналне зоохигијене, Хитна помоћ, Градски центар за социјални рад, Секретаријат за социјалну заштиту, комуналне службе и др.) ради пружања одговарајуће помоћи, асистенције и интервенције у оквиру својих надлежности и овлашћења.

4) Град Београд је, на дан пресељења, дужан да обезбеди превоз лица и њихових личних ствари од места са кога се расељавају до насеља у које се пресељавају. Координацију јавних комуналних предузећа спроводи служба „Беоком - сервис“.

5) Домаћинствима која се расељавају неће бити исплаћена никаква одштета за уклоњене објекте, али могу да, након рушења објекта, без одлагања, преузму преостали материјал.

6) Посебна пажња ће се водити о непокретним лицима и лицима са инвалидитетом, женама, деци и лицима старости преко 65 година. За непокретна лица и особе са инвалидитетом потребно је обезбедити адекватан превоз сходно њиховим потребама.

7) Служба комуналне зоохигијене ће привремено преузети кућне љубимце ради ветеринарског преглед и вакцинације, након чега ће бити враћени власницима.

16 ЗАКЉУЧАК И ПРЕПОРУКА

Овим Планом пресељења, град Београд је препознао потребу за расељавањем и пружањем помоћи у запошљавању и поновном успостављању извора прихода, у циљу ублажавања последица реализације пројекта: Изградња објекта постројења за управљање отпадом, санације и проширења депоније "Винча" у Београду.

Овај План пресељења је дефинисао, у складу са могућностима, оптималну понуду помоћи појединцима под утицајем пројекта, а која је по свим питањима усклађена са захтевима националних закона, са најбољом праксом и IFC Стандардом бр. 5 и EBRD Условом бр. 5.

Град Београд ће обезбедити средства планирана у буџету за реализацију дела овог Плана пресељења који се односи на расељавање домаћинстава која имају пребивалиште на територији града Београда. Средства неопходна за реализацију расељавања особа које немају пребивалиште на територији Београда, биће обезбеђена из буџета надлежних локалних самоуправа, или из средстава Републике.

Радна група је испоштовала поменуте стандарде и захтеве, као и препоруке и пре усвајања Плана пресељења, тј. у фази дефинисања коначног предлога за усвајање. Радна група је такође детаљно информисала лица обухваћена планом о битним детаљима Плана пресељења. Информисање је извршено путем преговарачког тима (уже радно тело одређено од стране Радне групе за израду предлога текста Плана пресељења).

Уговорена врста и обим права дефинисани су коначним предлогом Плана пресељења.

Овај План пресељења је саставни део Одлуке о неопходности исељења.

Уколико се у поступку спровођења плана пресељења, уочи потреба за изменом, исте је могуће спровести у складу са Законом о становању и одржавању зграда.

Усвојени План пресељења ће бити објављен у Службеном гласнику града Београда.

17 ПРИЛОЗИ:

- **Прилог бр. 1** - Списак домаћинстава (и појединачних чланова) који имају право на расељавање по овом Плану пресељења
- **Прилог бр. 2** - Спискови сакупљача секундарних сировина који имају право на помоћ по овом Плану пресељења
- **Прилог бр. 3** – Подаци о особама које се задужују за порез на имовину, са пребивалиштем у граду Београду
- **Прилог бр. 4** – Писма из Министарстава
- **Прилог бр. 5** - Примедбе и сугестије Светске банке у вези са применом стандарда IFC PS5 i EBRD PR5

РАДНА ГРУПА

Председник: Наташа Станисављевић

Заменик председника: Ивана Вилотијевић

Чланови:

Славко Гак

Вера Дражић

Мирјана Поповић Ракић

Зорица Павловић

Татјана Парпура

Милан Љуна

Бранислава Јоцић

Марко Видаковић

Александра Крстић

Гордана Шћепановић

Заменици чланова:

Игор Раичевић

Др Горан Марковић

Оливера Ристић

Јована Вазура

Горан Благојевић

Јован Баљ

Анђела Шишовић

Милош Петровић